

GEMEENTE WAGENINGEN

BESTEMMINGSPLAN

Ritzema Bosweg 138

Opdrachtnummer	: 34.02
ID nr.	: NL.IMRO.0289.0024RBosweg138-VSG1
Datum	: september 2013
Versie	: 3
Auteurs	: <i>mRO</i> b.v.
Vastgesteld d.d.	: 30 september 2013

INHOUD VAN DE TOELICHTING

1.	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED	5
1.3	VIGEREND BESTEMMINGSPLAN	6
1.4	OPZET VAN DE TOELICHTING	6
2.	BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE	7
2.1	GEBIEDSTYPERING	7
2.2	HET PLANGEBIED	7
3.	BELEIDSKADER.....	11
3.1	RIJKSBELEID	11
3.2	PROVINCIAAL BELEID	16
3.3	GEMEENTELIJK BELEID	20
4.	PLANBESCHRIJVING.....	25
4.1	TOEKOMSTIGE SITUATIE.....	25
4.2	VERTALING ONTWIKKELING NAAR BESTEMMINGSPLAN.....	27
5.	RANDVOORWAARDEN – MILIEUASPECTEN	29
5.1	GELUID	29
5.2	BODEM	29
5.3	WATER	30
5.4	LUCHTKWALITEIT	34
5.5	EXTERNE VEILIGHEID	36
5.6	ECOLOGIE	38
5.7	ARCHEOLOGIE	44
5.8	BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING	45
6.	JURIDISCHE ASPECTEN	49
6.1	ALGEMEEN	49
6.2	ANALOGIE VERBEELDING (PLANKAART)	49
6.3	DE PLANREGELS	49
6.4	ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING.....	50
7.	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID.....	55
8.	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	57
8.1	INSPRAAK	57

8.2	VOOROVERLEG EX ART. 3.1.1 BRO.....	57
8.3	ZIENSWIJZEN ONTWERPBESTEMMINGSPLAN	58

Bijlagen:

1. Ecochore Natuurtechniek, 'Quickscan natuuronderzoek PB Wageningen – In het kader van de Flora en faunawet', september 2011
2. Vitens, H. Hunneman, oplegnotitie 'Natuuronderzoek pompstation Wageningen', 25 oktober.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Drinkwaterbedrijf Vitens is voornemens om het drinkwaterproductiebedrijf op het perceel Ritzema Bosweg 138 te Wageningen deels te vernieuwen. Dit productiebedrijf verzorgt sinds 1964 Wageningen en omstreken van drinkwater. Een onderdeel van het productiebedrijf is het reinwaterreservoir. Dit drinkwaterreservoir stamt uit 1920 en verkeert thans in een slechte bouwkundige staat. Gezien deze staat is Vitens genoodzaakt om dit reservoir te vernieuwen. Naast het vernieuwen van dit onderdeel heeft Vitens het voornemen om de huidige watertoren (Generaal Foulkesweg 106) in Wageningen uit het oogpunt van efficiency buiten bedrijf te stellen. De capaciteit van de watertoren zal verhuizen naar het productiebedrijf op het perceel Ritzema Bosweg 138. Hierdoor zal het huidige reinwaterreservoir dus niet alleen worden vernieuwd, maar tegelijkertijd ook worden uitgebreid.

Met dit bestemmingsplan wordt beoogd om de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir planologisch-juridisch mogelijk te maken. Deze vernieuwing en uitbreiding zijn op grond van het geldende bestemmingsplan namelijk niet mogelijk.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied omvat het perceel Ritzema Bosweg 138 te Wageningen. Dit perceel is gelegen in het buitengebied van de gemeente Wageningen, aan de provinciale weg N225, tussen de kernen Wageningen en Renkum. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de provinciale weg N225. De westgrens wordt gevormd door een bosperceel. De oost- en zuidgrens wordt

Ligging en begrenzing plangebied (bron: Bingmaps/eigen bewerking mRO)

bepaald door de weg Onderlangs. Aan de overzijde van deze weg liggen agrarische gronden die onderdeel uitmaken van de uiterwaarden van de Rijn. De ligging en begrenzing van het plangebied zijn in bijgaande figuur weergegeven.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied valt momenteel in het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk gebied Oost'. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad van Wageningen op 24 oktober 1995 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 29 mei 1996.

De gronden in het plangebied hebben in dit bestemmingsplan de bestemming 'Maatschappelijke doeleinden'. Deze gronden zijn bestemd voor bestaande voorzieningen op het gebied van de gezondheidszorg, sociale zorg, openbare dienstverlening, onderzoek, onderwijs, opleiding, conferentie en educatie. Gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd binnen de op de plankaart aangegeven bouwvlakken.

Inmiddels is een nieuw bestemmingsplan in procedure voor het Buitengebied, waarvan dit perceel onderdeel uitmaakt. In dit bestemmingsplan is het perceel bestemd tot 'Bedrijf – Nutsbedrijf', met een nadere aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – n2' ten behoeve van een waterwinstation. Het bouwvlak hierin komt overeen met het bouwvlak uit het bestemmingsplan 'Landelijk gebied Oost'.

Het nieuwe reinwaterreservoir zal deels buiten het bouwvlak worden gebouwd. Derhalve past de bouw van het nieuwe reservoir niet binnen het geldende bestemmingsplan Landelijk gebied Oost en niet in het in procedure zijnde bestemmingsplan Buitengebied.

Het voorgaande betekent dat het bestemmingsplan moet worden herzien om de realisatie van het nieuwe reinwaterreservoir planologisch-juridisch mogelijk te maken. Het voorliggende bestemmingsplan dient hiertoe.

1.4 Opzet van de toelichting

De toelichting is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie van het plangebied. Het van toepassing zijnde beleid op zowel rijks-, provinciaal-, en gemeentelijk niveau wordt in hoofdstuk 3 verwoord. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de toekomstige situatie beschreven. Hoofdstuk 5 gaat in op een aantal relevante milieuaspecten en onderzoeken, ook wel de randvoorwaarden van het plan genoemd, waarna in hoofdstuk 6 'Juridische aspecten', een toelichting op de verbeelding en de planregels volgt. Hoofdstuk 7 omvat de economische uitvoerbaarheid van het plan. Ten slotte zet hoofdstuk 8 de resultaten van de inspraak en het overleg van het plan uiteen.

2. BESCHRIJVING BESTAANDE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de bestaande situatie in het plangebied. Alvorens wordt ingezoomd op het plangebied wordt een korte typering gegeven van het gebied waarin het plangebied is gelegen.

2.1 Gebiedstypering

De gemeente Wageningen is gelegen in de Gelderse Vallei, tussen de Veluwe en de provincie Utrecht. Wageningen behoort samen met acht andere gemeenten tot de regio 'FoodValley'. De gemeente onderscheidt zich als kenniscentrum ten aanzien van voedsel, landbouw en life-sciences.

Geografisch gezien ligt Wageningen op een bijzondere plek in Nederland. De redenen hiervoor zijn de ijsstijden en de Rijn die door het gebied stroomt. De gemeente ligt hierdoor op de overgang van hoog en droog, de Veluwe, naar laag en nat, de Rijn en het Binnenveld.

De ruimtelijke hoofdstructuur van het buitengebied van Wageningen is het resultaat van de voordurende wisselwerking tussen het natuurlijke milieu en de talloze menselijke ingrepen. In eerste instantie is de abiotische factor (geomorfologie, bodem en water) bepalend geweest, daarna heeft de mens steeds sterker zijn stempel op het landschap gedrukt.

In het buitengebied van Wageningen kunnen verschillende deelgebieden worden onderscheiden op basis van hun ruimtelijke verschijningsvorm. Het plangebied behoort tot het deelgebied 'Stuwwal van de Veluwe/Wageningse Berg'. De Wageningse Berg is een uitloper van de Veluwe. De 'berg' vormt een markant object in het landschap die van verre zichtbaar is. Met name de hoogte en het bosrijke karakter onderscheiden de stuwwal van het omringende gebied. Het gebied kan worden omschreven als een wandelgebied waaraan hoge natuur- en landschapswaarden worden toegekend.

Het gebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het gebied is zelfs aangemerkt als A-locatie bos. Dit wil zeggen dat het een bos betreft dat behoort tot een van de beste voorbeelden van inheemse bostypen, in dit geval een Plateaubos met overgangen van wintereiken-beukenbos naar essen-iepenbos en schietwilgenbos. Behoud en herstel van deze locaties is van belang voor het instandhouden van de diversiteit aan bostypen. Het gebied maakt tevens deel uit van het Natura 2000 gebied Veluwe. Het gebied is bovendien aangeduid als stiltebeleidsgebied.

2.2 Het plangebied

Het perceel Ritzema Bosweg 138 ligt aan voet van de Wageningse Berg, op de overgang naar het uiterwaardenlandschap van de Rijn. Hierdoor is er sprake van een sterk contrast tussen het gebied ten noorden en ten zuiden van het plangebied; het gebied noordelijk van het plangebied kenmerkt zich als een

hooggelegen dichtbebost gebied, terwijl het gebied zuidelijk van het plangebied zich kenmerkt als een laaggelegen en open agrarisch gebied.

Op het perceel Ritzema Bosweg 138 is een drinkwaterproductiebedrijf van drinkwaterbedrijf Vitens gevestigd. Het betreft een waterwinstation, ook wel zuiveringsstation genoemd. Drinkwaterbedrijf Vitens zuivert grondwater tot vers drinkwater. Het zuiveren van water gebeurt in circa 95 drinkwaterproductiebedrijven. Drinkwaterproductiebedrijf Wageningen is één van deze 95 bedrijven. Dit productiebedrijf heeft een productiecapaciteit van 1000 m³ drinkwater per uur en verzorgt sinds 1964 Wageningen en omstreken van drinkwater.

Op het perceel Ritzema Bosweg 138 is diverse bebouwing aanwezig die wordt gebruikt ten behoeve van het drinkwaterproductiebedrijf. Dit bestaat uit een pompgebouw annex filterhal, slibkelders, een reinwaterreservoir en een kleine garage.

Alle bebouwing is aan de westzijde van het perceel gesitueerd. Hierdoor is er sprake van een zekere bebouwingsconcentratie. Het pompgebouw annex filterhal betreft een L-vormig bouwvolume met een plat dak. Het gebouw is circa 4,5 meter hoog. Qua bouwvolume en verschijningsvorm is dit het belangrijkste gebouw op het perceel. Op het gebouw zijn zonnepanelen geïnstalleerd. De slibkelders bevinden zich ten oosten van het pompgebouw/filterhal. Deze zijn met dit gebouw verbonden en vallen door hun groene vegetatiebedekking nauwelijks op. Het reinwaterreservoir en de garage zijn, gezien vanaf de Ritzema Bosweg, achter het pompgebouw/filterhal gelegen. Ook deze gebouwen zijn plat afgedekt. Het reservoir en de garage zijn lager dan het pompgebouw/filterhal, waardoor deze vanaf de Ritzema Bosweg nauwelijks zichtbaar zijn. Rondom de gebouwen is verharding aanwezig ten behoeve van de ontsluiting van de gebouwen en voor parkeervoorzieningen.

Luchtfoto huidige situatie plangebied (bron: Googlemaps)

Het perceel Ritzema Bosweg 138 is in een uitloper van een bosperceel gesitueerd. Hierdoor zijn rondom het perceel volwassen bomen aanwezig. Dit leidt ertoe dat het perceel voorzien is van een goede landschappelijke inpassing, waardoor de bebouwing op het perceel slechts beperkt zichtbaar is vanuit het omliggende landschap.

De ontsluiting van het perceel Ritzema Bosweg 138 geschiedt rechtstreeks op de Ritzema Bosweg, de provinciale weg N225, en op de weg Onderlangs. Het perceel kent dus twee in- en uitritten.

De omgeving van het perceel Ritzema Bosweg 138 heeft een landelijk karakter. Rondom het perceel liggen overwegend landbouw- en natuurgronden. Ten zuiden van het perceel bevindt zich de Rijn met de bijbehorende uiterwaarden. Noordelijk en westelijk van het perceel ligt het bosgebied van de Veluwe en de Wageningse Berg.

Bestaande situatie Ritzema Bosweg 138, gezien vanaf de Ritzema Bosweg (bron: Google Streetview)

3. BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt het actuele planologische beleid uiteengezet. Onderscheid is aangebracht in Rijksbeleid (3.1), provinciaal beleid (3.2) en gemeentelijk beleid (3.3).

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), vastgesteld op 13 maart 2012, is het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het Rijk opgenomen. De SVIR schetst hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, leefbaar en veilig. De SVIR vervangt onder meer de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit en de Agenda Vitaal Platteland.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Daar streeft het Rijk naar met een krachtige aanpak die gaat voor een excellent internationaal vestigingsklimaat, ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Dit doet het Rijk samen met andere overheden en met een Europese en mondiale blik. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid. Zo ontstaat er ruimte voor maatwerk en keuzes van burgers en bedrijven.

Het roer om

Het Rijk brengt de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven), laat het meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij...') en de gebruiker komt centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken ('je gaat er over of niet'). Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Hierdoor neemt de bestuurlijke drukte af en ontstaat er ruimte voor regionaal maatwerk.

De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies. Daartoe schaft het Rijk het landschapsbeleid af en beperkt het rijksregimes in het natuurdomein. Het Rijk versterkt de samenhang tussen de verschillende modaliteiten en tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. De (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking wordt overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders. De sturing op verstedelijking laat het Rijk los. Alleen in de stedelijke regio's rond de mainports (Noordvleugel en Zuidvleugel) zal het Rijk afspraken maken met decentrale overheden over de programmering van verstedelijking.

Rijksdoelen en nationale belangen

Het Rijk heeft in de SVIR drie doelen geformuleerd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk benoemt in de SVIR 13 nationale belangen; hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. Het betreft de volgende belangen:

1. Een excellente ruimtelijk-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie;
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond;
5. Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief achterlandverbindingen;
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem;
7. Het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen;
8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kader voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
13. Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Bij dit laatste belang gaat het onder meer om het vraaggericht programmeren en realiseren van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen, wat nodig is om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie en krimpregio's leefbaar te houden. Ook dient de ruimte zorgvuldig te worden benut en overprogrammering te worden voorkomen.

Relatie met het plangebied

Voor het plangebied zijn met name de volgende belangen relevant:

9. *Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten*

Landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten geven identiteit aan een gebied. Bovendien zijn culturele voorzieningen en cultureel erfgoed van belang voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en daarmee voor de concurrentiekracht van Nederland. Het Rijk is verantwoordelijk voor het cultureel en natuurlijk UNESCO-werelderfgoed (inclusief de voorlopige lijst) en rijksmonumenten. UNESCO wijst op voordracht van lidstaten internationaal unieke en waardevolle gebieden, objecten en ensembles aan als cultureel of natuurlijk Werelderfgoed. Hierover zijn internationale afspraken gemaakt, gericht op de instandhouding van deze uitzonderlijke universele waarden. Om recht te doen aan de schaal en aard van de gebieden worden deze door het rijk ruimtelijk beschermd, waarbij ontwikkelingen in deze gebieden mogelijk zijn mits deze de aan de uitzonderlijke universele waarde verbonden kernkwaliteiten behouden of versterken. Het gebied rondom de Rijn, waaronder het plangebied, is in de SVIR aangeduid als cultureel erfgoedgebied op (voorlopige) lijst werelderfgoed. Het betreft de 'Limes'. De hieraan verbonden kernkwaliteiten worden door de ontwikkelingen in het plangebied niet aangetast.

11. *Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.*

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen zijn vanuit ruimtelijk oogpunt twee zaken essentieel: het behoud van leefgebieden en de mogelijkheden om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden. In internationaal verband heeft Nederland zich met het Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000) gecommitteerd aan afspraken over soorten en leefgebieden van soorten. Het plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe en ligt nabij het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Nederrijn.

Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water en milieucondities voor kenmerkende (eco)systemen van (inter)nationaal belang. Dit provincie- en landgrensoverschrijdende netwerk is de herijkte nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

De natuur in de EHS wordt beschermd met een 'nee-tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de resultaten van het onderzoek dat is gedaan in het kader van het 'nee-tenzij'-regime.

13. Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Bij de voorbereiding van het voorliggende bestemmingsplan wordt de wettelijk voorgeschreven procedure gevolgd. Daarmee is een zorgvuldige afweging van belangen en transparante besluitvorming geborgd en wordt voldaan aan belang 13.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Ten behoeve van de bescherming van de in de SVIR genoemde nationale belangen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) algemene regels voorgeschreven die bindend zijn voor de lagere overheden als provincie en gemeente. In het Barro worden de kaderstellende uitspraken uit de SVIR bevestigd.

Doel van het Barro is om onderwerpen uit de SVIR te verwezenlijken, danwel te beschermen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende onderwerpen:

- Rijkswaagen;
- Kustfundament;
- Grote Rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, waaronder de Limes.

Relatie met het plangebied

Voor het plangebied zijn met name de onderwerpen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde van belang. Het plangebied bevindt zich namelijk in de EHS en een gebied dat in het Barro is aangeduid als Erfgoed van uitzonderlijke universele waarde: de Limes.

Regeling algemene regels ruimtelijke ordening

Voor een aantal onderwerpen uit het Barro, waaronder de uitbreiding van het hoofdwegennet, het hoofdspoorwegennet en de militaire radars, geldt dat de regels zijn uitgewerkt in de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro is het plangebied aangegeven als radarverstoringsgebied, waardoor er beperkingen gelden voor de bouwhoogte. De bouwhoogte in het plangebied is echter dermate laag dat de beperking niet van invloed is op het plangebied.

Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend, Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Behoud en herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie is het doel. De Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

De verplichtingen voor bescherming van natuurgebieden is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998, terwijl de Flora- en faunawet zich richt op de bescherming van planten en dieren. Activiteiten die negatieve gevolgen op natuurwaarden kunnen hebben, mogen bijvoorbeeld niet plaatsvinden zonder vergunning. Er wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechtert en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaatsvindt.

Voor elk plan dat op zichzelf of in combinatie met andere plannen significante gevolgen (positief en negatief) kan hebben op een gebied dat is aangewezen als Natura 2000 moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Toestemming mag verleend worden nadat zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast of als er geen alternatieve mogelijkheden zijn en het plan om dwingende redenen van openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd. In dat geval moeten alle nodige mitigerende en compenserende maatregelen getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Het plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Daarnaast ligt direct ten zuiden van het plangebied het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Nederrijn'. Van belang is dat bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen geen deel uitmaken van deze Natura 2000-gebieden. Deze zijn

Natura 2000-gebied Veluwe met aanduiding plangebied

Natura 2000-gebied Uiterwaarden Nederrijn met aanduiding plangebied

tekstueel geëxclaveerd. De gevolgen van het plan voor deze Natura 2000 gebieden komen in hoofdstuk 5 aan de orde.

Wettelijk kader

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is diverse (milieu)wetgeving van toepassing, waaronder de Wet milieubeheer voor het aspect luchtkwaliteit,

Monumentenwet 1988 voor het aspect archeologische monumentenzorg, de Flora- en faunawet, Besluit externe veiligheid inrichtingen, Wet geluidhinder, etc. Op deze aspecten zal in hoofdstuk 5 nader worden ingegaan.

3.2 Provinciaal beleid

Structuurvisie Gelderland

In het Streekplan Gelderland 'Kansen voor de regio's' uit 2005 zijn de hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling in de komende tien jaar vastgelegd. Sinds 1 juli 2008 wordt het Streekplan aangemerkt als Structuurvisie. De hoofddoelstelling van het Gelders ruimtelijk beleid voor de periode 2005-2015 is om de ruimtebehoefte zorgvuldig in regionaal verband te accommoderen en te bevorderen dat publieke en private partijen de benodigde ruimte vinden, op een wijze die meervoudig ruimtegebruik stimuleert, duurzaam is en de regionale verscheidenheid versterkt, gebruik makend van de aanwezige identiteiten en ruimtelijke kenmerken. Als uitwerking van deze hoofddoelstelling hanteert de provincie de volgende doelen:

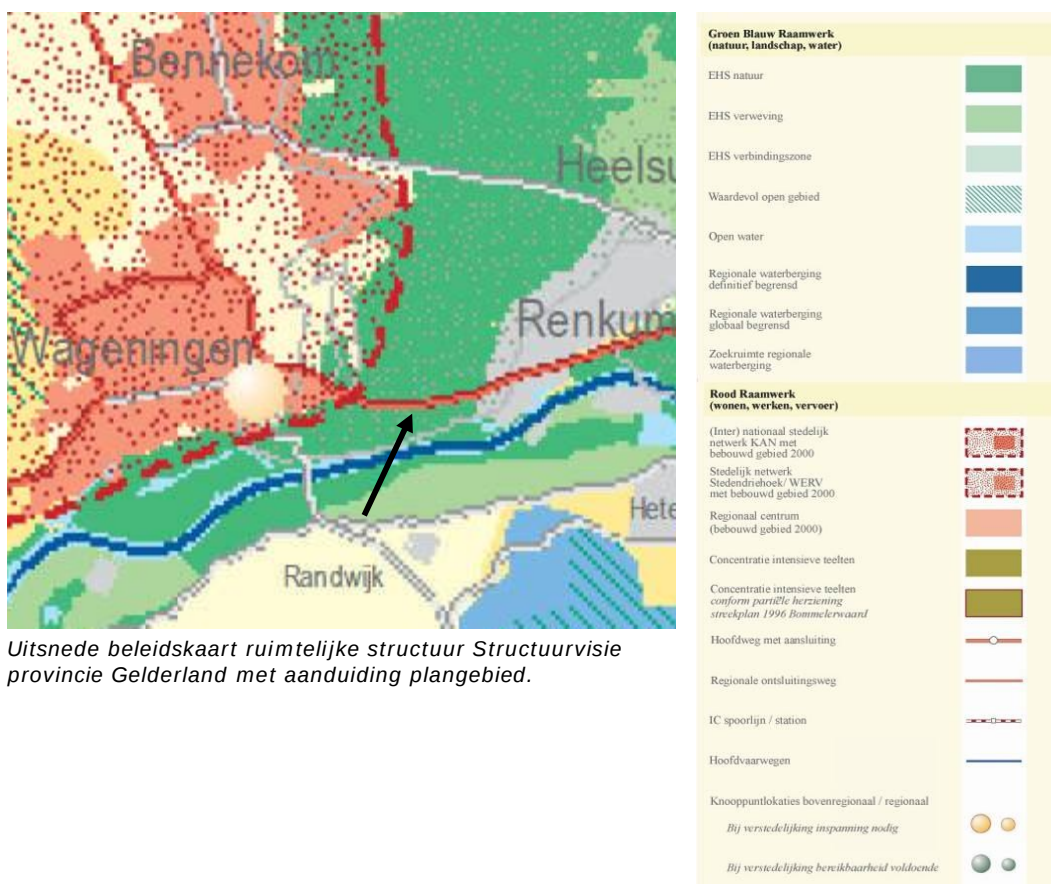
- Sterke stedelijke netwerken en regionale centra bevorderen;
- Versterken van de economische kracht en de concurrentiepositie van Gelderland;
- Bevorderen van een duurzame toeristisch-recreatieve sector in Gelderland met een bovengemiddelde groei;
- De vitaliteit van het landelijk gebied en de leefbaarheid van daarin aanwezige kernen versterken;
- De waardevolle landschappen verbeteren en de Ecologische Hoofdstructuur realiseren;
- De watersystemen veilig en duurzaam afstemmen op de veranderende wateraan- en afvoer en de benodigde waterkwaliteit;
- Een gezonde en veilige milieu(basis)kwaliteit bewerkstelligen
- Met ruimtelijk beleid bijdragen aan de verbetering van de bereikbaarheid van en in de provincie;
- Bijdragen aan een evenwichtige regionaal gedifferentieerde ruimtelijke ontwikkeling, door de cultuurhistorische identiteiten en ruimtelijke kenmerken als inspiratiebron te hanteren in ruimtelijke planning.

Provinciale ruimtelijke hoofdstructuur

De provincie kiest voor een selectieve beleidsinzet op zaken die van provinciaal belang zijn. Dit vertaalt zich in een tweeledige provinciale ruimtelijke hoofdstructuur:

- de hoogdynamische functies samenhangend met de hoofdinfrastructuur en intensieve vormen van ruimtegebruik (b.v. stedelijke ontwikkeling, infrastructuur, intensieve recreatie, intensieve agrarische teelten) – het rode raamwerk;
- de functies en kwaliteiten die afhankelijk zijn van een lage dynamiek en kwetsbaar zijn voor en intensief ruimtegebruik (b.v. de ecologische hoofdstructuur, ruimte voor water) – het groen-blauwe raamwerk;

Daarnaast zijn er nog de steden, dorpen, buurtschappen buiten de ruimtelijke hoofdstructuur, de waardevolle landschappen en het multifunctioneel platteland: het multifunctionele gebied. In het provinciaal beleid wordt op deze gebieden geen expliciete provinciale sturing gericht.

Het plangebied is gelegen in het groen-blaue raamwerk, omdat het plangebied gelegen is in de ecologische hoofdstructuur. In het streekplan zijn de volgende doelen voor het groen-blaue raamwerk gedefinieerd. Behoud en ontwikkeling Groenblauwe raamwerk door:

- Bescherming bestaande natuur en waardevolle open gebieden.
- Realisering van ecologische verbindingzones.
- Bescherming en afbakening van waterbergingsgebieden.
- Maatregelen in het kader Ruimte voor de Rivier.

Natuurbeleid

De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geregeld in het streekplan. Het hoofddoel voor het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken. Om een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden te creëren en versnippering, veresting en verdroging te voorkomen moeten bestaande natuurgebieden vergroot worden, nieuwe aangelegd worden en ecologische verbindingzones ontwikkeld en versterkt worden.

Binnen het EHS geldt de 'Nee- tenzij' benadering. Bestemmingswijzing is hier niet mogelijk als wezenlijke kenmerken/waarden in het gebied aangetast worden, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen

van groot openbaar belang. In de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur' zijn de wezenlijke kenmerken en waarden gespecificeerd en onderscheiden in kernkwaliteiten en omgevingscondities, welke als toetsingskader dienen bij de 'Nee-tenzij' benadering.

De EHS bestaat uit drie onderdelen: EHS – Natuur, EHS – Verweving en EHS – Verbindingszones. De EHS-natuur bestaat uit bestaande natuurgebieden en gebieden met natuurontwikkelingsdoelstelling. EHS-verwevingsgebieden omvat landgoederen onder de Natuurschoonwet, landbouwgebieden met natuurgebieden en landbouwgebieden met een hoge dichtheid aan natuur- en bosclementen. In de EHS-verwevingsgebieden is natuur de belangrijkste

Ligging plangebied in de EHS

functie. Zover de aanwezige natuurwaarden niet worden geschaad, is in dit gebied een duurzame ontwikkeling van grondgebonden land- en tuinbouw toegestaan. Verder kunnen hier ook extensieve recreatie en ruimte voor nieuwe landgoederen met de natuurwaarden worden verweven. Voor de verbinding van de EHS-natuur en EHS-verweving zijn ecologische verbindingzones vastgelegd in het streekplan. Deze bestaan uit een schakeling van natuurelementen (stapstenen) die het multifunctionele gebied doorsnijden. Het gaat om smalle zones met een strategische ligging, waarvan de aanwezige waarden beschermd en te versterkt (zoekzones) moeten worden.

Uit de bijgaande afbeelding blijkt dat het plangebied behoort tot de EHS-natuur. In hoofdstuk 5 komt de toetsing van het bestemmingsplan aan het 'Nee-tenzij' beleid aan de orde.

Landschapsbeleid

Afbreuk aan visueel-ruimtelijke kenmerken en landschapsstructuren die de basis vormen voor de regionale identiteit moet worden voorkomen. Daarom heeft de provincie in het streekplan doelen opgesteld om de rijkdom van de Gelderse landschappen te beschermen en te ontwikkelen:

- instandhouden van de variatie aan landschappen;
- behouden van de openheid van karakteristieke open landschapseenheden (waardevolle open gebieden);
- versterken van de samenhang in karakteristieke landschappen;
- verbeteren van kwaliteit en toegankelijkheid van het landschap.

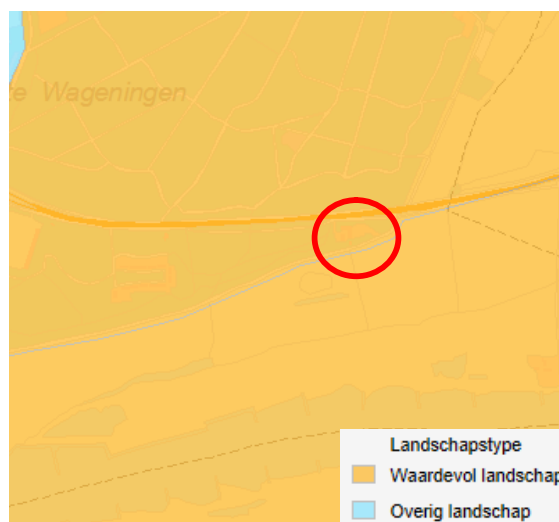
De provincie streeft naar een ontwikkeling met kwaliteit, ruimtelijke ingrepen eisen een afstemming met de kenmerken van de omgeving.

Waardevolle landschappen

In het Streekplan heeft de provincie Waardevolle landschappen aangewezen. Waardevolle landschappen hebben unieke kenmerken, waarden en kwaliteiten. Het doel is deze te behouden en kernkwaliteiten te versterken - voor ingrepen geldt hier de 'ja -mits' regeling. In de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten Waardevolle Landschappen' zijn de kernkwaliteiten voor waardevolle landschappen vastgelegd. Het plangebied is gelegen in het waardevol landschap Veluwemassief.

De volgende kernkwaliteiten zijn voor de 'Veluwemassief' gedefinieerd:

- De groene long van Nederland;
- Stuwwal met grootschalige afwisseling van open heide, gesloten bos, uitgestrekt open stuifzand en vennen, agrarische enclaves. Deze afwisseling is in het westelijk deel sprekender dan in het oostelijk;
- Rijk aan aardkundige kwaliteiten (vooral het reliëf);
- Afwezigheid van oppervlaktewater met uitzondering van de vennen en enkele beken;
- Weinig bebouwing;
- Karakteristieke en cultuurhistorisch waardevolle open essen op de flanken;
- Een 'antropogene' leegte van nu met een schatkamer van cultuurwaarden van toen: landgoederen, grafheuvels, boerderijen et cetera;
- Rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos: van zeer oude loofboscomplexen tot rechtlijnig verkaveld productiebos en recent ontwikkeld 'oerbos' met begrazers;
- Rust, ruimte, donkerte.

Ligging plangebied in het Waardevol landschap Veluwemassief

Door de ontwikkelingen in het plangebied, de vernieuwing en vergroting van het reinwaterreservoir, worden deze kernkwaliteiten niet aangetast.

Nationale landschappen

Het plangebied is gelegen in het Nationaal Landschap Veluwe uit de voormalige Nota Ruimte. De provincie heeft dit Nationale Landschap begrensd in de Streekplanuitwerking Nationale Landschappen. In deze uitwerking is bepaald dat voor de Nationale Landschappen hetzelfde beleid geldt als voor de Waardevolle Landschappen, omdat de Waardevolle Landschappen en Nationale Landschappen elkaar grotendeels overlappen.

Ruimtelijke Verordening Gelderland

Op 15 december 2010 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland het de Ruimtelijke Verordening Gelderland vastgesteld. De regels in de verordening hebben betrekking op het hele provinciale grondgebied, delen daarvan of gebiedsgerichte thema's. De regels in de Verordening zijn gebaseerd op het

Streekplan Gelderland 2005, welke sinds 1 juli 2008 ingevolge de Invoeringswet Wet Ruimtelijke Ordening wordt aangemerkt als Provinciale Structuurvisie. De verordening vormt daarmee een beleidsneutrale vertaling van reeds vastgesteld ruimtelijk beleid. In de verordening zijn dus geen beleidswijzigingen of nieuw beleid opgenomen.

3.3 Gemeentelijk Beleid

Structuurvisie Wageningen

De gemeenteraad van Wageningen heeft in oktober 2003 het Structuurplan Wageningen vastgesteld. Het structuurplan vormt de ruimtelijke vertaling van de toekomstvisie die vastgelegd is in de nota Wageningen 2000+. Momenteel is de gemeente bezig met de ontwikkeling van een nieuwe structuurvisie, waarin de nieuwe ruimtelijke kaders worden aangegeven voor de uitwerking van het ruimtelijk beleid van de gemeente. Thans geldt echter nog het structuurplan uit 2003.

Het Structuurplan Wageningen is een integraal plan waarin de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van de gemeente wordt aangegeven. Hoewel de nadruk in eerste instantie op de ruimtelijke ontwikkelingen tot 2009 lag, is ook een doorkijk gegeven naar 2015, waarmee de gewenste continuïteit in het te voeren ruimtelijk beleid wordt benadrukt. Wageningen richt zich met het plan op de ontwikkeling van de gemeente tot een internationaal kenniscentrum. Zij wil haar bereikbaarheid zowel regionaal als (inter)nationaal verbeteren, zonder de voordelen van de relatief rustige ligging in het landelijk gebied teniet te doen.

De aanwezige kennisinfrastructuur met de universiteit, de centrale ligging in het land en de schoonheid van de directe omgeving, geven Wageningen een grote aantrekkingskracht voor de groene kennisintensieve bedrijvigheid. Hierdoor ontstaat een toenemende vraag naar bereikbaarheid en ruimte voor kennisintensieve bedrijvigheid, wonen, groen en sociale (ontmoetings)ruimten. Daarnaast is vanuit de huidige Wageningse gemeenschap een behoefte te constateren naar wonen, werken, voorzieningen en ontspanning.

Wageningen ziet zich voor de opgave geplaatst om de toekomstige ruimtevraag in te passen zonder de landschappelijke kwaliteiten en het kleinschalige stedelijke karakter geweld aan te doen. Inbreiding binnen bestaand bebouwd gebied heeft dan ook altijd de voorkeur boven uitbreiding.

Per thema is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd, waaronder de volgende:

Algemeen

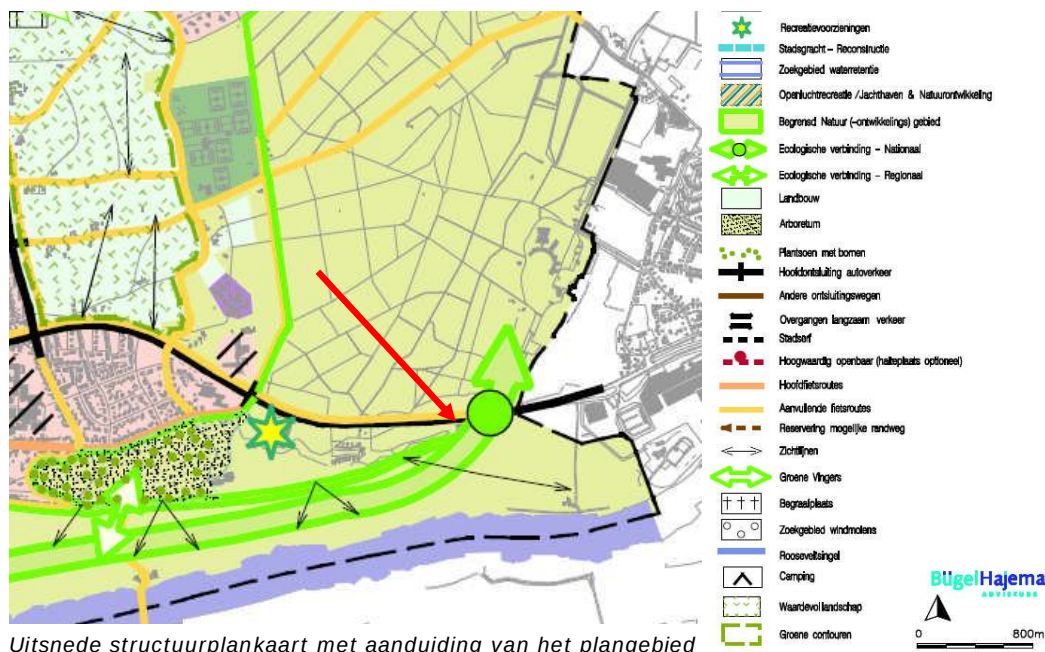
- Wageningen kiest in eerste instantie voor het benutten van inbreidingslocaties voor uitbreidingslocaties.
- de ambitie is bij ruimtelijke planvorming en de uitwerking hiervan uit te gaan van duurzame principes.
- Wageningen streeft waar mogelijk naar een menging van kennis en overige functies.

Landschap

- de kenmerkende verscheidenheid aan landschappen rondom Wageningen blijft gehandhaafd.
- waar nodig en mogelijk wordt de toegankelijkheid en beleefbaarheid van het landschap geoptimaliseerd.
- ruimtelijke en functionele verstoringen in het landschap worden tegengegaan, met name daar waar nog sprake is van stille gebieden zoals in het Binnenveld.
- cultuurhistorisch waardevolle plekken en structuren worden behouden en versterkt.

Natuur

- in de natuurgebieden vindt geen verstedelijking plaats.
- tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug wordt een tweetal ecologische verbindingzones gelegd.
- de mogelijkheden voor combinaties tussen recreatie en natuur worden verder onderzocht en ontwikkeld.

Uitsnede structuurplankaart met aanduiding van het plangebied

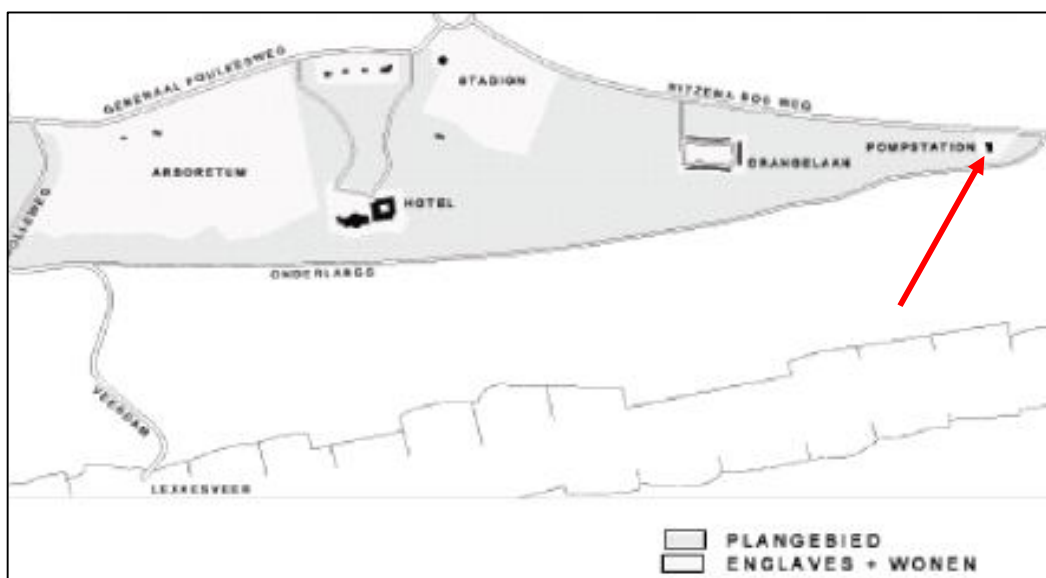
Het plangebied is gelegen binnen een begrensd natuur(ontwikkelings)gebied. In dergelijke gebieden mag volgens het structuurplan geen verstedelijking plaatsvinden. De ontwikkelingen in het plangebied zijn echter wel mogelijk, omdat dit een functioneel aan het gebied verbonden functie betreft: het waterwinstation is op deze plaats gelegen omdat zich hier het waterwingebied bevindt. Derhalve past de ontwikkeling binnen het structuurplan.

Beheerplan Wageningse Berg

Op 10 februari 2003 is het beheerplan voor de Wageningse Berg vastgesteld. Het gebied wordt begrensd door Nassauweg, Wilhelminaweg, Generaal Foulkesweg, Ritzema Bosweg, Onderlangs en Veerweg. Het perceel Ritzema Bosweg 138 en omgeving is gelegen in het plangebied van het Beheerplan.

Het plan omvat maatregelen die nodig zijn voor het onderhoud en de ontwikkeling van flora en fauna en de technische voorzieningen waaronder het padennet. Het plan heeft een tijdshorizon van circa 20 jaar.

In het beheerplan Wageningse Berg (2003) wordt de Wageningse Berg een wandelgebied genoemd waaraan hoge natuur- en landschapswaarden worden toegekend, nu en in de toekomst. Het beoogde beheer is dan ook gericht op de 'natuur', het landschapsschoon en de beleving ervan. Alle doelstellingen van het beheer zijn hierop georiënteerd. Concurrerende doelstellingen moeten worden tegengegaan.

Uitsnede plangebied beheerplan Wageningse Berg met aanduiding van het plangebied

De vernieuwing en vergroting van het reinwaterreservoir van het waterwinstation is geen concurrerende doelstelling en past binnen het beheerplan, omdat het dit een functie betreft die functioneel aan het gebied verbonden is vanwege de ligging van het waterwingebied. Het beoogde beheer loopt hierdoor geen gevaar.

Klimaatbeleidsplan 2009-2012

In klimaatbeleidsplan 2009-2012 heeft de gemeente Wageningen zich tot doel gesteld om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Om dit te bereiken zal de gemeente Wageningen de komende jaren fors inzetten op energiebesparing, duurzame energieopwekking en het gebruik van groene stroom en gas. Als onderdeel van het klimaatbeleidsplan 2009-2012 heeft Wageningen ook het beleid voor een duurzame gebiedsontwikkeling (DuGo-beleid) vastgesteld. Voor nieuwbouw streeft de gemeente naar een zo hoog mogelijk duurzaamheidsniveau: nieuwbouw is bij voorkeur al klimaatneutraal of voorbereid op klimaatneutraal.

In het kader van het klimaatbeleidsplan worden binnen het plangebied voorzieningen ten behoeve van opwekking van wind- en zonne-energie en het gebruik van bodemenergie bij recht toegestaan, mits het een ondergeschikte activiteit betreft en deze past binnen de maatvoering van de bouwregels van

de bestemming bedrijf-nutsvoorziening. Grootschalige installaties worden daarom niet door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt.

Welstandsnota 2010

In september 2010 is de Welstandsnota Wageningen 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Wageningen. De Welstandsnota Wageningen 2010 gaat over bouwwerken waarvoor een welstandstoets noodzakelijk is. In de welstandsnota wordt onderscheid gemaakt in twee welstandsniveaus die aan een gebied kunnen worden toegekend, namelijk regulier en bijzonder. Het plangebied valt onder het welstandsniveau regulier. Bij dit welstandsniveau is verandering of handhaving van het bebouwingsbeeld mogelijk, zowel naar structuur als naar architectuur maar met behoud van landschappelijke waarden. Dit betekent:

- een vrije en open oriëntatie op het bestaande bebouwingsbeeld;
- er is ruimte voor vernieuwing;
- bij gedeeltelijke veranderingen van de structuur wordt aangesloten op de bestaande.

De welstandscommissie zal de bouwaanvraag toetsen aan de welstandscriteria die behoren bij het welstandsniveau regulier.

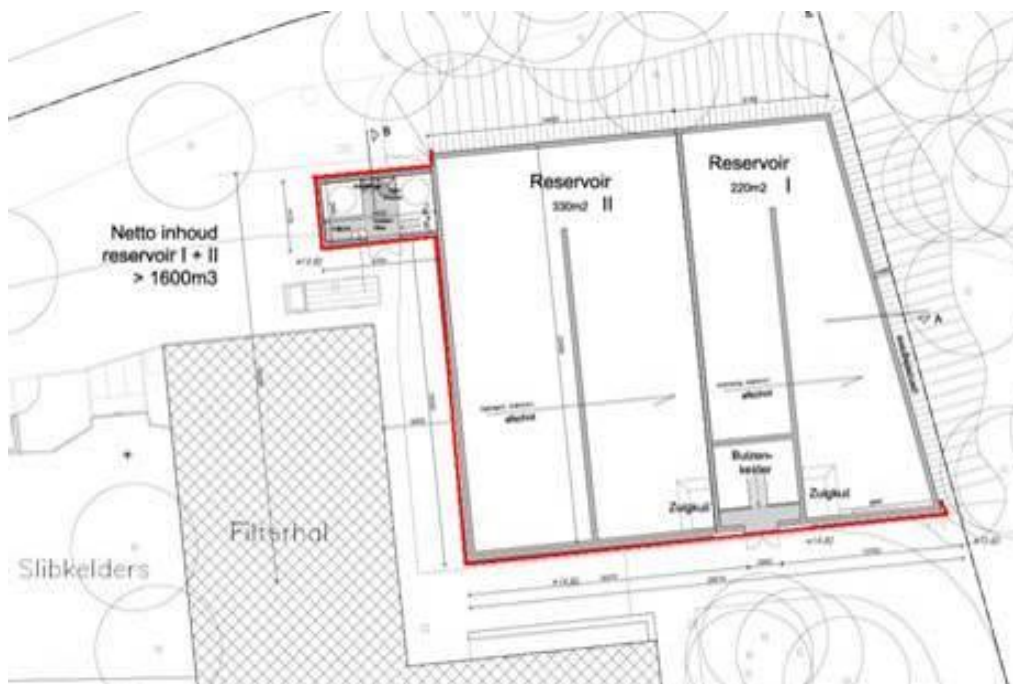
4. PLANBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk wordt de beoogde toekomstige situatie van het plangebied uiteengezet.

4.1 Toekomstige situatie

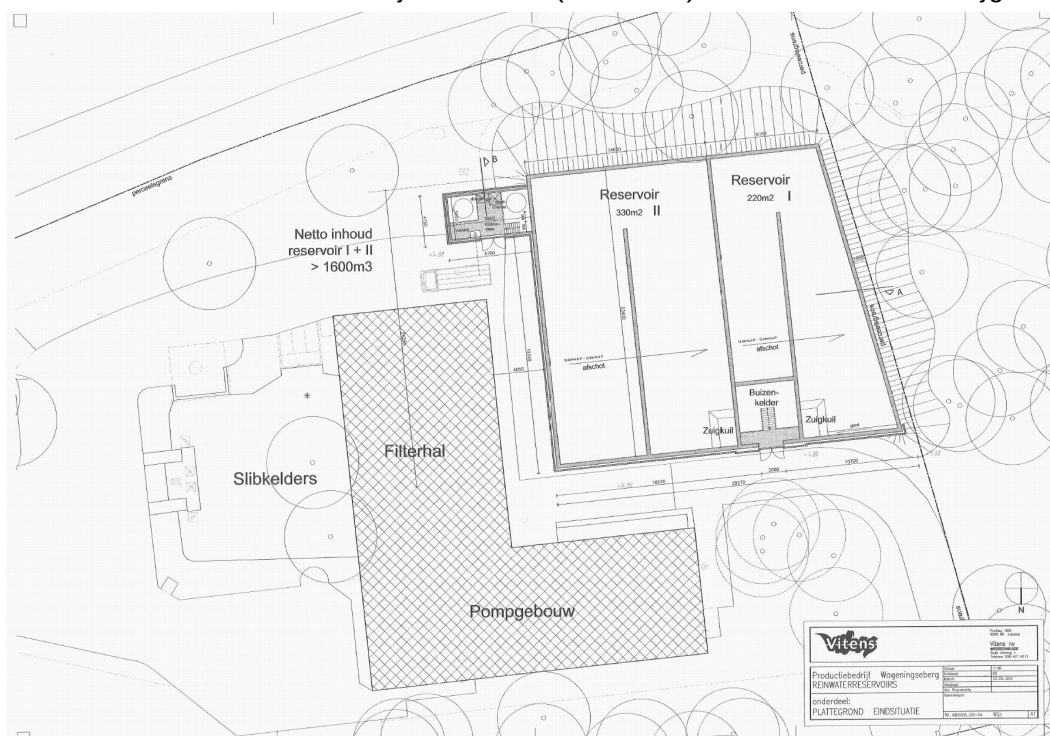
Het plan voorziet in de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir van het drinkwaterproductiebedrijf (waterwinstation) van Vitens op het perceel Ritzema Bosweg 138. De functie van dit reservoir is het bergen van gezuiverd drinkwater. Hierdoor kan de zuivering continu doorgaan, terwijl de fluctuatie in het waterverbruik bij de klant wordt opgevangen. De vernieuwing van het reservoir is nodig omdat dit in slechte bouwkundige staat verkeert. Het reservoir dateert al uit 1920. Het reservoir wordt uitgebreid omdat de huidige watertoren aan de Generaal Foulkesweg 106 in Wageningen buiten bedrijf zal worden gesteld. Hierdoor zal de huidige capaciteit van deze voorziening verhuizen naar de locatie Ritzema Bosweg 138.

Het nieuwe en uitgebreide reinwaterreservoir zal worden gebouwd achter het pompgebouw annex filterhal (gezien vanaf de Ritzema Bosweg), op de plaats van het bestaande reservoir. Hiertoe zullen het bestaande reservoir en de aanwezige garage worden gesloopt. Het nieuwe reservoir wordt volledig op het terrein van het drinkwaterproductiebedrijf gerealiseerd. Dit terrein wordt dus niet uitgebreid. Het nieuwe reservoir zal op 1 meter van de westelijke perceelsgrens worden gesitueerd. Het reservoir is circa 24 meter lang en 30 meter breed. De hoogte van het reservoirgebouw bedraagt circa 4 meter. De gevels van reservoirgebouw aan de west- en zuidzijde van het perceel worden aangeaard. Ook het dak raakt grotendeels begroeid. In navolgende afbeelding is met een rode lijn weergegeven welke gevel er zichtbaar blijft; de overige gevels worden aangeaard.

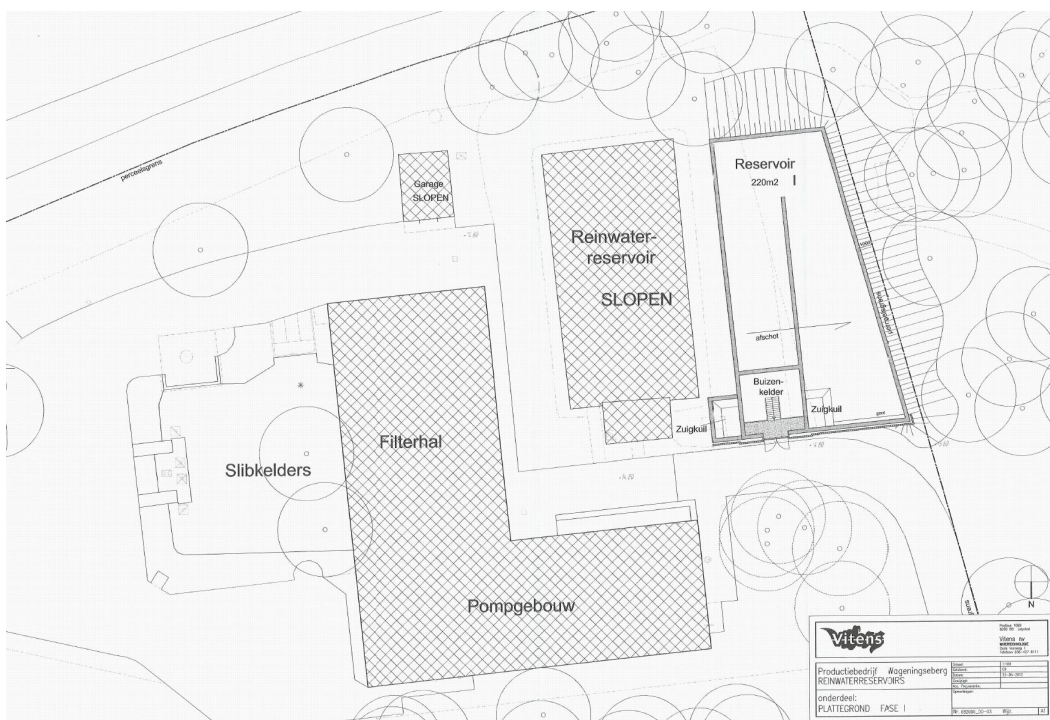

De gevels met een rode lijn blijven zichtbaar; de overige worden aangeaard

Het nieuwe reinwaterreservoir zal in twee fasen worden aangelegd. Dit maakt het mogelijk om het drinkwaterproductiebedrijf in werking te houden tijdens de bouwwerkzaamheden. De eerste fase wordt ten westen van het huidige reservoir gebouwd, op het deel van het perceel dat nu nog onbebouwd is. Als dit gereed is, kan deze eerste fase de functie van het bestaande reservoir overnemen en kan het bestaande reservoir worden gesloopt. Vervolgens zal de tweede fase van het reservoir tegen de eerste fase aan worden gebouwd. Het nieuwe reservoir zal in zijn totaliteit (fase 1+2) een netto inhoud krijgen

Eindsituatie (voorlopig ontwerp) nieuwe reinwaterreservoir, fase 1+2, zuidgericht (bron: Vitens)

Situatie nieuwe reinwaterreservoir fase 1 (bron: Vitens)

van circa 1600 m³. Dit is de relevante inhoud voor het drinkwaterproces. De totale inhoud van de kelders/natronlooggebouw/buizenkelder is circa 2800 m³.

Voor de realisatie van het nieuwe reinwaterreservoir zullen een aantal bomen moeten worden gekapt. Overigens vormen deze ook een bedreiging voor het huidige drinkwaterproductiebedrijf. De kap van deze bomen is aanvaardbaar omdat deze zich op het eigen terrein van het productiebedrijf bevinden en ook na de kap van de bomen nog sprake zal zijn van een groene afscherming van het perceel aan deze zijde. Het perceel Ritzema Bosweg 138 ligt immers in een bosperceel. Door deze ligging en het gegeven dat de overige houtopstanden op het perceel worden gehandhaafd, is sprake van een goede landschappelijke inpassing van het nieuwe reservoir.

Alles overziend wordt de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir op het perceel Ritzema Bosweg 138 ruimtelijk aanvaardbaar geacht. Daarbij wordt ook in aanmerking genomen dat dit een aan het buitengebied gebonden functie is: het waterwinstation is op deze plaats gesitueerd vanwege de ligging in het waterwingebied. Voorts is van belang dat de nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd op het bestaande terrein van het waterwinstation en niet tot nauwelijks zichtbaar zal zijn vanuit de omgeving vanwege de beperkte bouwhoogte, de aanaarding en de ligging in een bosperceel.

4.2 Vertaling ontwikkeling naar bestemmingsplan

Het terrein van het waterproductiebedrijf en de uitbreiding van de bebouwing zijn in de regels en op de verbeelding vastgelegd.

Het hele perceel is daartoe voorzien van de bestemming Bedrijf - Nutsbedrijf. Deze gronden mogen worden gebruikt voor een waterwinstation en bijbehorende voorzieningen. Op de verbeelding is een bouwvlak opgenomen waarbinnen de bestaande gebouwen kunnen worden gehandhaafd en de nieuwbouw en uitbreiding van het reinwaterreservoir moet plaatsvinden. De maximale bouwhoogte van de gebouwen is in de regels vastgelegd: 4,5 meter.

De provincie Gelderland heeft geconcludeerd dat voor deze ontwikkeling geen vergunningplicht o.g.v. de Natuurbeschermingswet 1998 geldt voor de vervanging van het huidige drinkwaterreservoir door een grotere. Uitgangspunt is dat de nieuwe kelder zal worden aangeaard en (opnieuw) begroeid zal raken met een natuurlijke vegetatie (spontane ontwikkeling van een begroeiing van voedselarme bosbodem). Dit betekent dat de hoeveelheid 'groen' niet afneemt en het potentiële leefgebied van de Zwarte specht en Wespandief behouden blijft. Deze aanaarding en begroeiing zal derhalve moeten worden geborgd in de regels van het bestemmingsplan. Anders zou het bestemmingsplan meer mogelijk maken dan waarop de toets aan de Natuurbeschermingswet 1998 is gebaseerd. De locatie van het reinwaterreservoir en de reeds bestaande aangeaarde en begroeide slibkelders zijn hiertoe aangeduid. Hieraan is de verplichting gekoppeld dat dit gebouw moet zijn aangeaard en dat het dak voorziet in begroeiing van een voedselarme bosbodem.

Het bouwvlak is vergroot ten opzichte van het bouwvlak dat in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied is opgenomen. De slibkelders zijn hierbuiten gelegen. In 1991 is bouwvergunning verleend voor de slibkelders, waarbij expliciet is aangegeven dat na inmeting is geconcludeerd dat de slibkelders binnen de bebouwingsgrenzen zijn gelegen. De slibkelders hebben boven maaiveld een hoogte van maximaal 2 meter.

In het voorliggende bestemmingsplan is de aanduiding 'bouwvlak' vergroot teneinde de slibkelders hierbinnen te laten vallen, en hiervoor een maximale bouwhoogte van 2 meter op te nemen.

5. RANDVOORWAARDEN – MILIEUASPECTEN

In dit hoofdstuk komen een aantal milieuaspecten aan de orde die van belang (kunnen) zijn voor de ontwikkelingen in het plangebied.

5.1 Geluid

Algemeen

Voor het aspect geluid is binnen het plangebied de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. De Wgh kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen voorkeursgrenswaarden op nieuwe bestemmingen. De Wgh gaat uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen. Het gebied binnen deze zone geldt als akoestisch aandachtsgebied waar, voor bouwplannen en bestemmingsplannen, een akoestische toetsing uitgevoerd dient te worden.

Geluid in relatie tot het plangebied

Het bestemmingsplan voorziet niet in de realisatie van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen. Op grond van de Wgh wordt een drinkwaterproductiebedrijf en de onderdelen daarvan, zoals het reinwaterreservoir, namelijk niet aangemerkt als geluidsgevoelige bestemming. Een akoestische toetsing is derhalve niet nodig. Ook wordt in het bestemmingsplan niet voorzien in de aanleg van (spoor)wegen of gezoneerde bedrijventerreinen. Wel valt een klein deel van het plangebied samen met de geluidzone van een gezoneerd bedrijventerrein in de gemeente Renkum. Dit deel is op de verbeelding voorzien van de aanduiding 'geluidzone-industrie'. Omdat in het plangebied geen geluidsgevoelige bestemmingen worden gerealiseerd heeft deze zone geen gevolgen voor de ontwikkelingen in het plangebied.

Concluderend kan gesteld worden dat er geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan vanuit het aspect geluid.

5.2 Bodem

Algemeen

Het is wettelijk (via de bouwverordening) geregeld dat nieuwbouw pas kan plaatsvinden als de bodem geschikt is (of geschikt is gemaakt) voor het beoogde doel. Om deze reden dient bij iedere nieuwbouwactiviteit de bodemkwaliteit door middel van onderzoek (conform NEN 5740) in beeld te worden gebracht. Als blijkt dat de bodem niet geschikt is dan zal voor aanvang van de werkzaamheden een sanering moeten worden uitgevoerd.

Bodemkwaliteit in relatie tot het plangebied

Ten behoeve van een kleine uitbreiding van het pompgebouw is er in het verleden een bodemonderzoek uitgevoerd. Het betreft hier het verkennend bodemonderzoek Ritzema Bosweg 138, uitgevoerd door Blgg Oosterbeek d.d. 26 februari 1998 met kenmerk 77566.

Uit dit rapport valt op te maken dat de locatie onverdacht is qua bodembedreigende activiteiten aangezien het valt binnen het

grondwaterbeschermingsgebied De Wageningse Berg en zelfs binnen het nog strengere waterwingebied. De bovengrond was licht verontreinigd met Pak's. De ondergrond schoon. Het grondwater zit dieper dan 5 m-mv en is niet onderzocht.

Sindsdien is het terrein nog steeds in gebruik als pompgebouw, dus de locatie wordt nog steeds gezien als onverdacht qua bodemverontreiniging. Bij de omgevingsvergunningaanvraag (bouwvergunning) zal het college van B&W vrijstelling verlenen voor het uitvoeren van het bodemonderzoek omdat het gebouw niet bestemd is voor het langdurig verblijf van mensen. Het betreft een drinkwaterreservoir. Dat betekent dat voor de bestemmingsplanprocedure een bodemonderzoek ook achterwege kan blijven.

Concluderend kan gesteld worden dat er geen belemmeringen zijn voor de uitvoering vanuit het aspect bodem voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

5.3 Water

Algemeen

Om waterbeheer en ruimtelijke ordening goed op elkaar af te stemmen is de watertoets ontwikkeld. Met deze watertoets moet duidelijkheid worden geboden over de randvoorwaarden die gelden voor ruimtelijke en/of stedenbouwkundige aanpassingen ten opzichte van het oppervlakte- en grondwater in het plangebied en omgeving. Zo dient bij de aanleg van nieuw verhard oppervlak o.a. inzicht geboden te worden hoe wordt omgegaan met de opvang van hemelwater.

Het waterschap is primair verantwoordelijk voor de waterhuishouding in het plangebied. Onder de verantwoordelijkheden vallen onder andere beveiliging tegen hoog water, peilbeheer en aan- en afvoer van water. Daarnaast wordt geadviseerd hoe om te gaan met hemelwater. De gemeente heeft een zorgplicht voor de inzameling, transport en verwerking van stedelijk afvalwater en regenwater en voor de aanpak van grondwaterproblemen.

In het algemeen zoekt het waterschap naar duurzame oplossingen. Uitgangspunt is dat het water zoveel mogelijk binnen een plangebied wordt vastgehouden en dat relatief schoonwater ook relatief schoon blijft. Daarbij geldt dat het regenwater, dat op verharde oppervlaktes valt en schoon genoeg is (zoals van gevels en daken), zoveel mogelijk wordt vastgehouden of wordt geborgen.

Beleid

Europese Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water gaat er vanuit dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat moet worden beschermd en verdedigd. Het hoofddoel van de richtlijn is daarop gebaseerd. De Kaderrichtlijn Water geeft het kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. Dat moet ertoe leiden dat:

- aquatische ecosystemen en gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van deze ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed;
- verbetering van emissies;
- duurzaam gebruik van water wordt bevorderd op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn;
- er wordt gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van de verontreiniging van grondwater.

Nationaal Waterplan 2010 – 2015

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Waterplan is een algemeen plan voor het op nationaal niveau te voeren waterhuishoudkundig beleid. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot duurzaam waterbeheer. Daarbij heeft het plan het karakter van een kapstokplan, waarop grote beleidsvelden zoals Stroomgebiedsbeheersplannen en WB21 als min of meer zelfstandige eenheden zijn aangehaakt.

Het Nationaal Waterplan focust zich, wat betreft de gemeente Wageningen, op de afvoer van het water via de grote rivieren. Vanwege ondermeer klimaatverandering, zal in de toekomst ruimte moeten worden gevonden om met hogere waterstanden om te gaan.

Waterplan provincie Gelderland

Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 is mede kader voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in het plangebied. Het waterplan is geschreven aan de hand van een aantal thema's zoals landbouw, wateroverlast, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen voor 2007 en 2015 er liggen. Hierbij is rekening gehouden met de Europese kaderrichtlijn water en het beleid Waterbeheer 21^e eeuw (WB21). Het thema "water als ordenend principe" loopt als een rode draad door het gehele plan. Dit houdt in dat, voordat er beslissingen worden genomen op ruimtelijk gebied, er wordt bekeken welke gevolgen die hebben voor watersystemen. Dit waterplan valt onder het regime van de nieuwe waterwet (22 dec. 2009)

Waterbeheersplan Waterschap Vallei en Eem

Op 1 januari 2013 zijn de waterschappen Vallei en Eem en Veluwe gefuseerd tot het waterschap Vallei en Veluwe. Dit nieuwe waterschap heeft nog geen eigen waterbeheersplan. Dat betekent dat het Waterbeheersplan van het voormalige waterschap Vallei en Eem blijft gelden voor het plangebied. In het Waterbeheersplan 2010 - 2015 heeft Waterschap Vallei & Eem zijn ambities en uitvoeringsprogramma vastgelegd voor de periode 2010 tot en met 2015. Het plan bepaalt in grote lijnen de agenda van Waterschap voor de komende zes jaar. Dit plan is mede kader voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in het plangebied.

Waterplan Wageningen

Op 19 december 2005 heeft de gemeenteraad het "Waterplan Wageningen" vastgesteld. Wageningen is de "City of Life Sciences" en wil zich verder ontwikkelen tot een duurzame en complete stad. Verder wil Wageningen verantwoord met water omgaan. Dat betekent ruimte bieden voor waterberging en zorgen voor schoon en beleefbaar water in de stad. Voor het gehele grondgebied van Wageningen zijn daarvoor een viertal streefbeelden bepaald. Deze streefbeelden zijn "levendig en schoon", "hoog en droog", "plezierig en bereikbaar" en "ruim en robuust". Alle nieuwe ontwikkelingen worden, afhankelijk van de ligging, aan een van deze streefbeelden en de daarbij behorende omschrijving, getoetst. Verder sluit het plan aan bij het waterplan van de provincie en het waterbeheerplan van het voormalige Waterschap Vallei & Eem.

Water in relatie tot het plangebied

Huidig watersysteem

Bebouwing en verharding

Momenteel bevindt zich in het plangebied bestaande bebouwing in de vorm van een pompgebouw annex filterhal, slibkelders, een reinwaterreservoir en een garage. In het plangebied is terreinverharding aanwezig rondom de gebouwen.

Bodem

De bodem in het plangebied bestaat blijkens de Bodemkaart van Nederland uit grof zand.

Grondwater

De Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) wordt blijkens de Bodemkaart van Nederland tussen 0,80 en 1,40 m-mv wordt verwacht. De Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG) wordt op meer dan 1,20 m-mv verwacht.

Het plangebied is gelegen in een waterwingebied. Het waterwinstation op het perceel in het plangebied dient immers voor de winning van drinkwater uit dit gebied. Rondom dit waterwingebied ligt een grondwaterbeschermingsgebied.

Waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied met ligging plangebied

Oppervlaktewater

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Ten zuiden van het plangebied is oppervlaktewater in de vorm van de rivier de Rijn aanwezig. Er zijn geen waterkeringen of kunstwerken ten behoeve van de

waterhuishouding (zoals gemalen, stuwen of sluizen) in het plangebied gelegen.

Riolering

In het plangebied is een bestaand rioleringsstelsel aanwezig dat wordt gebruikt voor de afvoer van het (huishoudelijk) afvalwater vanuit het waterwinstation.

Toekomstig watersysteem

Keuze watersysteem en watercompensatie

De voorgenomen ontwikkelingen mogen geen wateroverlast op andere tijden of plaatsen veroorzaken. Het plan wordt daarom "waterneutraal" ontwikkeld. Het verharde oppervlak in het gebied neemt toe met ongeveer 350 m² aan gebouwen. De oppervlakte aan terreinverharding zal niet worden vergroot. Omdat het plangebied gelegen is in landelijk gebied en de toename van het verharde oppervlak minder dan 2500 m² bedraagt, hoeft er volgens de regels van het waterschap Vallei en Veluwe geen watercompensatie te worden gerealiseerd.

Riolering

Het vuile afvalwater vanuit het waterwinstation zal afgevoerd worden via het bestaande rioleringsstelsel. Het gebouw voor het nieuwe reinwaterreservoir zal daartoe worden aangesloten op dit stelsel. Via het rioleringsstelsel zal het afvalwater worden afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Hemelwaterafvoer

Voor het hemelwater wordt de voorkeursvolgorde vasthouden – bergen – afvoeren gehanteerd. Het hemelwater dat op het dak van het nieuwe reinwaterreservoir neerkomt, dient apart te worden ingezameld en moet gescheiden blijven van het vuile huishoudelijke afvalwater. Het hemelwater kan worden geïnfiltreerd in de bodem, bijvoorbeeld via infiltratiekratten. Infiltratie is in het plangebied goed mogelijk. Dit omdat de GHG lager is dan 0,7 m –mv. Daarnaast is de bodemsamenstelling geschikt voor infiltratie, omdat deze uit grof zand bestaat.

Waterkering

In het plangebied zijn geen waterkeringen aanwezig.

Wateroverlast en verdroging

Vanwege de beperkte toename van het verhard oppervlak en de voorgenomen infiltratie van het hemelwater, wordt wateroverlast voorkomen. Middels de infiltratie wordt ook verdroging tegengegaan.

Waterkwaliteit

Omdat het hemelwater dat neerkomt op het nieuwe reinwaterreservoir zich middels infiltratie bij het grondwater voegt en het plangebied is gelegen in een waterwingebied, is het belangrijk de waterkwaliteit te bewaken. Daartoe dient het gebruik van uitloogbare materialen bij het bouwen zoveel mogelijk te worden vermeden.

Op grond van de provinciale ruimtelijke verordening mogen waterwingebieden geen bestemmingen krijgen die negatieve effecten kunnen hebben op de kwaliteit van het grondwater. De bestemming van het plangebied zal geen negatieve effecten hebben op de kwaliteit van het grondwater. Deze bestemming staat immers ten dienste van het waterwinstation dat water wint uit het waterwingebied.

5.4 Luchtkwaliteit

Algemeen

Op 15 november 2007 is een nieuw wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van de nieuwe regelgeving zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. In Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen in de vorm van grenswaarden en richtwaarden voor een aantal luchtverontreinigende stoffen. Deze grenswaarden en richtwaarden zijn overal van kracht met uitzondering van bedrijventerreinen en boven het asfalt van wegen. De grenswaarden zijn harde milieukwaliteitseisen die in acht moeten worden genomen. In de praktijk van de ruimtelijke ordening zijn alleen de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof van belang, omdat deze in Nederland veelvuldig worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden in de regel in Nederland niet meer overschreden.

De aanpassing van de Wet milieubeheer voor het aspect luchtkwaliteit is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken;
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

In de Wet milieubeheer (artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) is aangegeven in welke gevallen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmeringen vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen:

1. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, voor zowel van fijn stof -PM₁₀- en stikstofdioxide -NO₂-);
2. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
3. een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging;
4. een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Besluit Niet In Betekende Mate (NIBM)

In dit besluit is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden.

De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Deze grenswaarde is gesteld op $40 \mu g/m^3$. Dit komt overeen met 1,2 microgram/ m^3 voor zowel PM_{10} als NO_2 .

Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Aantonen dat een project binnen getalsmatige grenzen van een categorie (woningbouwprojecten, kantoorprojecten en enkele inrichtingen) uit de 'Regeling NIBM' valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig, het project is in ieder geval NIBM;
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project voldoet aan het 3% criterium. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet kan voldoen aan de grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aan te tonen, dat de 3% grens niet wordt overschreden.

Als de 3% grens voor PM_{10} of NO_2 niet wordt overschreden is het project NIBM, en hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden. In de Regeling NIBM bijdragen is de bovengenoemde 3%-grens uitgewerkt in concrete getallen. Zo ligt voor woningbouwplannen de grens van 3% bij 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg.

Besluit gevoelige bestemmingen

Het besluit gevoelige bestemmingen is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof en stikstofdioxide, met name kinderen, ouderen en zieken. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, in beide gevallen gemeten vanaf de rand van de weg. Als in een onderzoekszone de grenswaarden voor fijn stof of stikstofdioxide (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen. Dit wordt bereikt door de vestiging van bijvoorbeeld een school niet toe te staan. Bij uitbreidingen van bestaande gevoelige bestemmingen is een eenmalige toename van maximaal 10% van het totale aantal blootgestelden toegestaan. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Het besluit ziet zowel op nieuwbouw als uitbreiding van gevoelige bestemmingen alsmede op de functiewijziging van bestaande gebouwen naar een gevoelige bestemming. Is (dreigende) normoverschrijding niet aan de orde, dan is er ook geen bouwverbod voor gevoelige bestemmingen binnen de onderzoekszone.

Luchtkwaliteit in relatie tot het plangebied

Dit bestemmingsplan maakt de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir van het drinkwaterproductiebedrijf in het plangebied mogelijk. Dit vernieuwde en uitgebreide reservoir zal geen grotere verkeersaantrekkende werking veroorzaken. Daarnaast kent dit reservoir zelf geen uitstoot die van invloed is op de luchtkwaliteit. Derhalve leidt de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Het Besluit gevoelige bestemmingen is voor het bestemmingsplan niet van toepassing, omdat een drinkwaterproductiebedrijf en de onderdelen daarvan, zoals het reinwaterreservoir, in dit besluit niet worden aangemerkt als gevoelige bestemming.

Concluderend kan worden gesteld dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

5.5 Externe veiligheid

Algemeen

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's moeten aanvaardbaar blijven. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen en kinderopvang- en dagverblijven. Beperkt kwetsbaar zijn onder meer kantoren, winkels, horeca en parkeerterreinen. Bij externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en buisleidingen.

Externe veiligheid moet altijd in preventieve zin deel uitmaken van de besluitvorming bij nieuwe situaties, en kan bij besluitvorming over bestaande situaties leiden tot aanvullende maatregelen. Voor externe veiligheid ten aanzien van inrichtingen, de zogenoemde stationaire bronnen, is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) van kracht en voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, de zogenoemde mobiele bronnen, is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, alsmede de Nota vervoer gevaarlijke stoffen (NVGS) bepalend. Deze nota is van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen en de toename van transporten van gevaarlijke stoffen. Conform de NVGS wordt er een Basisnet Weg vastgesteld. Dit omvat een netwerk van rijks- en hoofdwegen waarlangs het transport van gevaarlijke stoffen wettelijk wordt verankerd. De regelgeving voor ondergrondse buisleidingen valt onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

De risico's worden onderverdeeld in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

- Het PR richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de te realiseren basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Het wordt uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon op een plaats in de omgeving van een risicovolle activiteit zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van door die activiteit veroorzaakte calamiteit. Een kans op overlijden van 1 op de miljoen per jaar ($PR=10^{-6}$) wordt aanvaardbaar geacht. De $PR 10^{-6}$ is een harde grenswaarde welke niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom de risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten mogen liggen.
- Het GR is bedoeld voor het beperken van de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR

is een maat voor de cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een risicovolle activiteit en van een daardoor veroorzaakte calamiteit. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het aantal maximaal aanwezige personen, de z.g. oriënterende waarde (OW). Het gaat om een richtwaarde. Het bevoegd gezag mag, mits afdoende gemotiveerd, van deze richtwaarde afwijken (de verantwoordingsplicht). De verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, dus ook als de OW niet wordt overschreden.

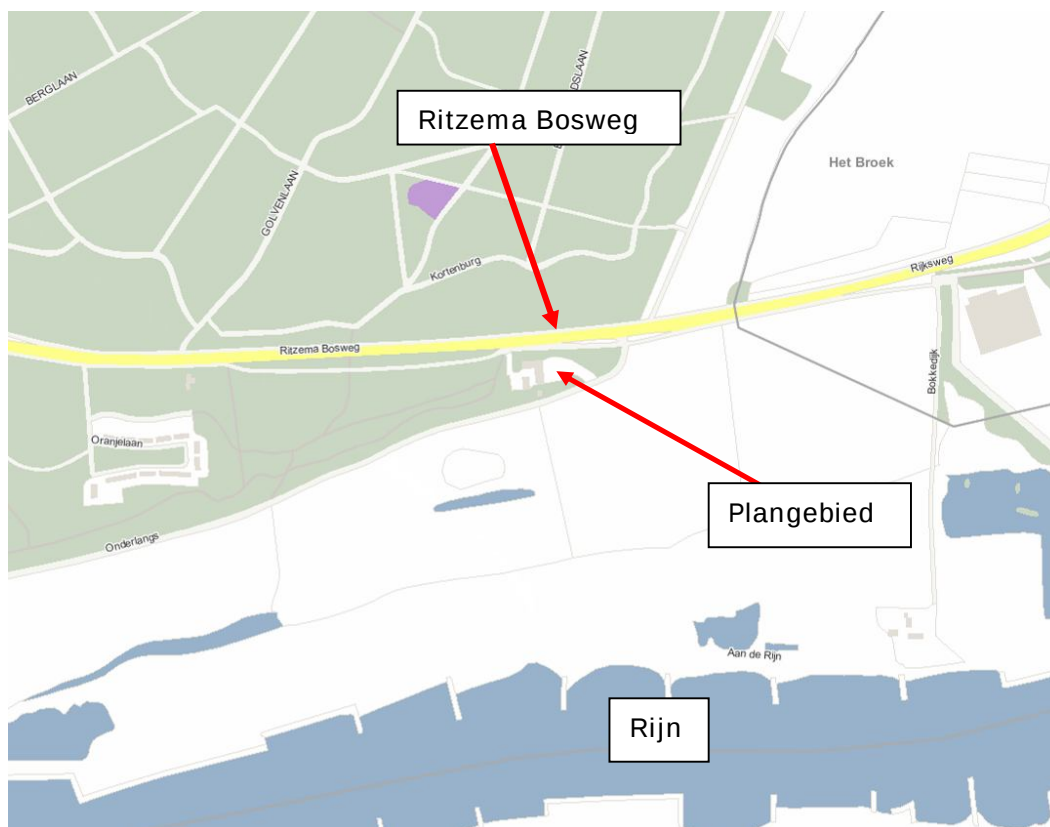
De kans op en de gevolgen van mogelijke ongevallen zijn te berekenen in een risicoanalyse. Met de risicoanalyse is voor elke willekeurige locatie langs een route van gevaarlijke stoffen (weg, binnenwater, spoor), het risico voor de omgeving te berekenen. Eenzelfde berekening kan worden gemaakt voor inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (chemische installaties, vuurwerkfabrieken, LPG installaties, etc.).

Externe veiligheid in relatie tot het plangebied

Op basis van de risicokaart van de provincie Gelderland is een inventarisatie van de risicobronnen in en nabij het plangebied gemaakt.

Risicovolle inrichtingen

Uit de risicokaart blijkt dat in het plangebied of in de directe omgeving daarvan geen risicovolle inrichtingen zijn gelegen. Ook worden door het plan geen risicovolle inrichtingen mogelijk gemaakt.

Uitsnede risicokaart met ligging plangebied (bron: www.risicokaart.nl)

Transportroutes gevaarlijke stoffen

In het plangebied zijn geen transportroutes voor gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of water aanwezig. Nabij het plangebied is de Ritzema Bosweg gelegen, die onderdeel uitmaakt van de route gevaarlijke stoffen. De 10-6 contour voor het Plaatsgebonden Risico ligt ter plaatse 40 meter uit de weg. De gebouwen van Vitens liggen gedeeltelijk binnen deze afstand. Dit zijn beperkt kwetsbare objecten. De brandweer geeft hierover echter aan dat hierbij van belang is dat het gebouwen betreft waar uitsluitend onderhoudswerkzaamheden worden verricht, en geen regulier verblijf van mensen. Bovendien is de Ritzema Bosweg als route gevaarlijke stoffen van een lage intensiteit. Hiermee is het plaatsgebonden risico aanvaardbaar. De aanwezigheid van personen in het plangebied is zo sporadisch dat het aantal personen in het invloedgebied niet zal toenemen door het plan. Dus zal het GR ook niet toenemen.

Daarnaast is nabij het plangebied een transportroute voor gevaarlijke stoffen over het water gelegen. Dit betreft de rivier de Rijn.

De Rijn is in het Basisnet Water aangeduid als groene vaarweg. Dit houdt in dat het een minder belangrijke vaarweg is, die geen plaatsgebonden risicocontour heeft, ook niet op het water. Vanwege het beperkte transport van gevaarlijke stoffen is langs groene vaarwegen geen groepsrisicoverantwoording nodig. Deze vaarwegen kennen ook geen Plasbrandaandachtsgebied (PAG). Een PAG heeft tot doel om slachtoffers van een ongeluk met zeer brandbare vloeistoffen te voorkomen. Bij een ongeval met een schip met zeer brandbare vloeistoffen kunnen de vloeistoffen immers uit het schip stromen en in brand raken (plasbrand).

Er is geen transportroute voor gevaarlijke stoffen over de het spoor aanwezig.

Buisleidingen

Uit de risicokaart komt naar voren dat in het plangebied of in de directe omgeving daarvan geen buisleidingen zijn gelegen waardoor transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Conclusie

Concluderend kan gesteld worden dat er vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen zijn voor het bestemmingsplan.

5.6 Ecologie

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is het noodzakelijk te onderzoeken in hoeverre de plannen ten koste gaan van de (aanwezige) flora en fauna. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de 'toets in het kader van gebiedsbescherming' en de 'toets in het kader van soortenbescherming'.

Toets in het kader van gebiedsbescherming

De toets in het kader van gebiedsbescherming vindt zijn oorsprong in de Natuurbeschermingswet 1998 en draagt zorg voor de bescherming van natuurwaarden. De wet kent drie typen gebieden:

- Natura 2000-gebieden (Vogel- en habitatrichtlijngebieden);

- Beschermde natuurmonumenten;
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn).

Plannen dan wel projecten in deze gebieden, maar ook daar buiten in verband met de zogenaamde externe werking, kunnen vergunningplichtig zijn.

Naast de bescherming van de Natuurbeschermingswet kunnen waardevolle gebieden ook beleidsmatig beschermd zijn doordat zij behoren tot de ecologische hoofdstructuur (EHS). Uitgangspunt van het beleid is dat plannen, handelingen en projecten in de EHS niet toegestaan zijn indien zij de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS significant aantasten.

Gebiedsbescherming in relatie met het plangebied

Het plangebied ligt binnen de EHS, de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwe en op de grens met het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Neder-Rijn.

Ten behoeve van de vervanging van het huidige drinkwaterreservoir door een nieuwe reinwaterkelder is door Vitens een oplegnotitie opgesteld¹. Deze is opgenomen in de bijlage. Uit deze notitie blijkt het volgende.

Het plangebied vormt een trechtervormige doorgang binnen de Ecologische Hoofdstructuur voor dieren, waardoor uitwisseling mogelijk is tussen de Veluwe en de uiterwaarden. De reinwaterkelder zal grotendeels binnen de huidige hekwerken/perceelsgrenzen worden gerealiseerd (op dezelfde locatie als het bestaande reservoir). In dit deelgebied zijn geen kwalificerende habitats aanwezig, waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Hierdoor is geen sprake van areaalvermindering binnen het Natura 2000-gebied Veluwe. Aangezien de reinwaterkelder binnen de huidige hekwerken/perceelsgrenzen wordt gerealiseerd, is geen sprake van vernauwing van de trechtervormige verbindingszone en deze behoudt zijn functionaliteit.

In de notitie worden geconcludeerd dat de werkzaamheden geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden hebben, mits een aantal voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen, welke in de notitie zijn vermeld. Dit betekent dat geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig is.

Ook in overleg met de provincie Gelderland is geconcludeerd dat voor de ontwikkelingen in het plangebied geen natuurbeschermingswetvergunning nodig is. Hierbij is wel in aanmerking genomen is dat de nieuwe kelder zal worden aangeaard en (opnieuw) begroeid zal raken met een natuurlijke vegetatie (spontane ontwikkeling van een begroeiing van voedselarme bosbodem).

Het voorliggende bestemmingplan moet waarborgen dat niet méér mogelijkheden worden geboden dan waarop het oordeel is gebaseerd dat geen Natuurbeschermingswetvergunning (en ook geen passende beoordeling)

¹ Vitens, H. Hunneman, oplegnotitie 'Natuuronderzoek pompstation Wageningen', 25 oktober.

is benodigd. Bepalend is dat het potentiële leefgebied van bepaalde diersoorten (de Wespendif en Zwarte specht) niet mag verkleinen. Hiertoe is een aanduiding opgenomen met de verplichting bepaalde gevels aan te aarden en dat het dak voorziet in begroeiing van een voedselarme bosbodem. Indien deze voorwaarde niet zou worden opgenomen, dan is volledige "bovengrondse" bebouwing toegestaan, waarmee het potentiële leefgebied zou afnemen. Dan is op voorhand niet duidelijk dat geen significant negatieve effecten optreden en zou er een passende beoordeling moeten worden opgesteld. Dat is met deze regeling niet aan de orde. Daarmee is deze voorwaarde dus ruimtelijk relevant.

Concluderend zijn er geen belemmeringen vanuit het aspect gebiedsbescherming voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

Toets in het kader van soortenbescherming

De soortenbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet (FFW). De FFW bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. Bij elk plan dat ingrijpt op dergelijke plaatsen dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten. De wet en bijbehorend Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten ('vrijstellingenbesluit') kent drie verschillende beschermingsregimes voor diverse soorten.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: - én - er sprake is van een in de wet genoemd belang (hier: ruimtelijke ontwikkeling) - én - er geen alternatieven zijn - én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), die alle in tabel 3 staan, is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, omdat deze ontheffingsgrond niet genoemd wordt in de Europese Habitatrichtlijn.

Jaarrond beschermde nesten

Alle vogels vallen onder de Flora- en faunawet. Tijdens werkzaamheden moet dan ook rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Buiten het broedseizoen zijn deze dus niet beschermd.

De jaarrond beschermde nesten, worden ingedeeld in de volgende categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats;
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop;
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing;
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen;
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten uit categorie 1 tot en met 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn uitsluitend beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. In principe zijn categorie 5 soorten dus buiten het broedseizoen niet beschermd.

Voor alle beschermde soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet). Indien het voortbestaan op een locatie van beschermde soorten planten of dieren uit categorie 2 en 3 door een ingreep negatief beïnvloed worden, is het daarnaast nodig ontheffing aan te vragen van verboden handelingen op grond van de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag hierin is het Ministerie van ELI.

Soortenbescherming in relatie tot het plangebied

Ecochore Natuurtechniek² heeft een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd in het plangebied in het kader van de Flora- en faunawet. Dit onderzoek is opgenomen in de bijlage. Ten tijde van het onderzoek was er nog sprake van twee zoeklocaties voor het nieuwe reinwaterreservoir. Onderstaand zijn alleen de resultaten van het onderzoek beschreven die betrekking hebben op de locatie die gekozen is.

Flora

In het gebied zijn tijdens de quickscan geen beschermde plantensoorten waargenomen. Gezien de gebiedsopbouw en het gerichte zoeken naar

² Ecochore Natuurtechniek, 'Quickscan natuuronderzoek PB Wageningen – In het kader van de Flora en faunawet', september 2011

specifieke soorten kunnen zwaar beschermde soorten worden uitgesloten. Aangezien beschermde soorten ontbreken, is nader onderzoek of ontheffing voor niet noodzakelijk.

(Broed)vogels

Er zijn geen horsten of holten van vogelsoorten uit categorie 1-4 (zie kader boven voor een beschrijving van de categorieën) in het plangebied aanwezig. Wel kunnen diverse soorten uit deze categorieën foeragerend worden aangetroffen.

Voor de uitvoering van het plan zullen bomen worden gerooid. Voor geen van de genoemde soorten zal deze ingreep significant zijn. Het gebied blijft voor de soorten toegankelijk, zij het met minder begroeiing. Ook voor kwalificerende soorten van het Natura 2000 gebied Veluwe als de zwarte specht (categorie 5 soort) en wespandief zal dit geen gevolgen hebben op bestaande verspreiding en dichtheid van de populatie. Voor beide soorten verdwijnen geen in gebruik zijnde horsten of holten. Door het inpassen van het nieuwe reservoir door dit toe te dekken met voedselarme bosgrond, is geen vermindering van het (potentiële) foerageergebied te verwachten.

Op de onderzoekslocatie zijn geen aanwijzingen gevonden voor broedvogels uit categorie 1-4. Hierdoor zijn geen verdere afwegingen voor deze soortgroep noodzakelijk. Effecten op soorten van categorie 5, waarvan de nestlocatie alleen beschermd is indien ecologische afwegingen dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld wanneer er geen alternatieven in de directe omgeving voorhanden zijn, kunnen aanwezig zijn binnen het plangebied. Mogelijke broedvogels van categorie 5 in het plangebied zijn bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, draaihals, grauwe vliegenvanger, grote bonte specht, kleine bonte specht, koolmees, pimpelmees e.d. Deze soorten zullen echter geen negatieve effecten ondervinden van de geplande ingrepen. Er blijven voldoende alternatieve broedgelegenheden aanwezig in de directe omgeving doordat de omringende bosgebieden behouden blijven.

Herpetofauna en vissen

Alle amfibieën en reptielen zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en enkele soorten tevens krachtens de Habitatrichtlijn. In het plangebied zijn geen zwaar beschermde soorten amfibieën en vissen te verwachten door het ontbreken van geschikte biotopen. In het plangebied is nauwelijks aanwezigheid van de soort hazelworm te verwachten, hiervoor zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk. Indien een leiding door het bosgebied moeten worden gelegd of verwijderd of tijdelijke opslag van materialen en zand in het bosgebied moet plaatsvinden, is ecologische begeleiding daarvan noodzakelijk. Er zijn geen overige zwaar beschermde reptielensoorten in het plangebied te verwachten.

Zoogdieren

Tijdens het onderzoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. In het plangebied kunnen diverse soorten worden aangetroffen als: ware muizen, spitsmuizen, egel, ree, algemene marterachtigen enz. Deze soorten staan vermeld op Tabel-1 van de Flora- en faunawet waardoor een vrijstelling geldt

voor Ruimtelijke Ontwikkelingen en Ingrepen en geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Het plangebied vormt geschikt foerageer- en migratiegebied voor enkele zwaar beschermde zoogdiersoorten als eekhoorn, steen- en boomarter en das. Van deze soorten zijn geen verblijfslocaties binnen het plangebied en de directe omgeving vastgesteld. Door het inpassen van het nieuwe reservoir door dit toe te dekken met bosgrond, is voor de genoemde soorten geen vermindering in het foerageergebied te verwachten.

Doordat vaste verblijfplaatsen van zwaar beschermde soorten niet aanwezig zijn en de werkzaamheden niet resulteren in vermindering van het foerageerareaal is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Vleermuizen

De sloop van het huidige reservoir zal geen negatief effect hebben op vleermuizen door het ontbreken van verblijfplaatsen. Er zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen in de bomen aanwezig waardoor de realisatie van het reservoir geen negatieve effecten op vleermuizen zal hebben. Hierdoor is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Ongewervelden

Het plangebied is niet geschikt als voortplantings- en leefgebied voor beschermde en Rode lijstgenoteerde vlinders en overige insecten. Beschermde soorten zijn niet te verwachten aangezien de soorten van deze groepen veelal erg kritisch zijn aan het biotoop.

Consequenties tijdens de bouwactiviteiten en de zorgplicht

Indien het terrein langere tijd braak ligt tijdens de bouwwerkzaamheden (na de sloop of bij leegstand) is het mogelijk dat er nieuwe situaties worden gecreëerd voor dieren en planten om zich vestigen. Het verdient aanbeveling om bouw materiaal en eventuele zandhopen slechts korte tijd op te slaan. Hierdoor wordt voorkomen dat dieren en planten zich tijdens de werkzaamheden kunnen vestigen. Voor alle dier- en plantsoorten, wel of niet beschermd, geldt de algehele zorgplicht.

Conclusie

Voor het slopen van het reinwaterreservoir zijn geen nadere maatregelen of onderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. De realisatie van het nieuwe reservoir behoeft eveneens geen nader onderzoek.

Wel is het van groot belang de werkzaamheden buiten de broedperiode van vogels uit te voeren. Globaal kan worden gesteld dat de broedperiode van de hier te verwachten soorten ligt tussen 1 maart en 15 juli. Broedende soorten buiten deze periode mogen eveneens niet verstoord worden waardoor het raadzaam is de kapwerkzaamheden uit te voeren in de periode oktober – januari.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat de Flora- en faunawet niet aan de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg staat. Er is geen ontheffing op grond van de Flora- en faunawet benodigd.

De Wageningse Berg herbergt een vitale populatie Hazelwormen en doortrek van Ringslangen is ook ter hoogte het plangebied niet uit te sluiten. Bij de uitvoering van sloop- en bouwwerkzaamheden zal de uitvoerder zich er van moeten vergewissen dat er geen individuen van deze zwaarder beschermde diersoorten in het werkgebied aanwezig zijn. Daarom is ecologische begeleiding van de sloop-, kap- en bouwwerkzaamheden op het Vitens-terrein noodzakelijk. De kans op aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten tijdens het uitvoeren van werkzaamheden is zeer groot (o.a. reptielen en marterachtigen of individuele vleermuizen).

5.7 Archeologie

Algemeen

Als gevolg van het Verdrag van Malta (Valetta) zijn overheden verplicht om in het ruimtelijke beleid zorgvuldig om te gaan met het archeologische erfgoed. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar een reële verwachting bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn dient, voordat er bodemingrepen plaatsvinden, een archeologisch onderzoek uit te worden gevoerd.

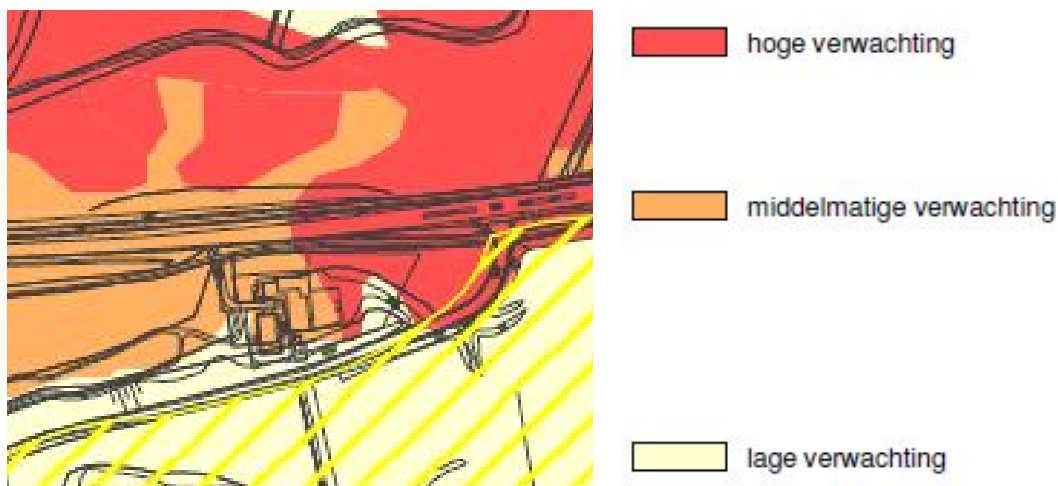
De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is vastgelegd in de Monumentenwet uit 1988. Deze wet is aangenomen onder de naam Wet op de Archeologische MonumentenZorg (WAMZ) in 2007 en geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988, en daarmee samenhangend de Ontgrondingenwet, de Wet milieubeheer, de Woningwet en de Wet ruimtelijke ordening. De wet regelt:

- Bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem;
- Inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening;
- Financiering onderzoek: de veroorzaker betaalt.

Hiervoor is het van belang dat er een archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd en dat de uitkomsten hiervan door het bevoegde gezag worden meegenomen in de belangenafweging.

Archeologie in relatie tot het plangebied

De aanpassing van de Monumentenwet voor het aspect archeologie heeft ertoe geleid dat voor de gemeente Wageningen gemeentelijk archeologiebeleid is opgesteld. Dit is vastgelegd in de erfgoedverordening en de archeologische waarden- en verwachtingskaart.

Uitsnede van de archeologische waarden- en verwachtingskaart voor het plangebied

Blijkens de archeologische waarden- en verwachtingskaart hebben de gronden in het plangebied deels een hoge verwachting, deels een middelmatige verwachting en deels een lage verwachting. De vervanging en uitbreiding van het reinwaterreservoir vindt deels plaats in gebied met een middelmatige verwachting en deels in gebied met een lage verwachting. Op grond van de erfgoedverordening is in gebieden met een middelmatige verwachting archeologisch onderzoek voor bodemverstoringen nodig indien de oppervlakte van het te verstoren gebied groter is dan 1.000 m². In gebieden met een lage verwachting bedraagt deze oppervlakte 10.000 m². Het nieuwe reservoir heeft een oppervlakte die minder dan 1.000 m² bedraagt. Derhalve is archeologisch onderzoek niet nodig. Bovendien is de gemeentelijk archeoloog van mening dat aangenomen kan worden dat eventuele archeologische resten in het plangebied zwaar zijn verstoord en realisatie van het plan daardoor niet zorgt voor een onevenredige aantasting van de archeologische resten. Hij acht om deze reden archeologisch onderzoek ook niet nodig. De verstoring is in het verleden al opgetreden door de bouw van het huidige waterwinstation met bijbehorende leidingen.

Om de archeologische resten te beschermen tegen eventuele toekomstige andere bodemingrepen, zijn aan het plangebied de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 2', 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 4' toegekend. Deze bestemmingen zijn gegeven aan de gronden met een hoge, respectievelijk middelmatige of lage verwachting. Conform de erfgoedverordening waarborgt de bestemming 'Waarde – Archeologie 2' dat bodemingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 30 cm onder maaiveld niet kunnen plaatsvinden zonder nader archeologisch onderzoek. Voor de bestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 4' bedraagt deze oppervlakte 1000 respectievelijk 250 m².

Concluderend kan gesteld worden dat er geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan vanuit het aspect archeologie.

5.8 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijven op milieuhygiënische aspecten te komen wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Hiertoe zijn bedrijven voorzien van een zone waar mogelijke nadelige effecten zijn voor woningen. Maatgevend zijn de thema's geur, geluid, stof en gevaar. Vanuit

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied
1	10 m
2	30 m
3.1	50 m
3.2	100 m
4.1	200 m
4.2	300 m
5.1	500 m
5.2	700 m
5.3	1.000 m
6	1.500 m

Tabel 5.1 Richtafstanden per milieucategorie
Bron: Bedrijven en Milieuzonering, VNG

het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten van belang. Daarnaast mogen bedrijven niet worden beperkt in hun mogelijkheden.

Om mogelijke hinder van bedrijven voor bewoners te voorkomen wordt gebruik gemaakt van een milieuzonering op basis van de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Dit betekent dat er binnen bepaalde afstanden in principe niet mag worden gebouwd, tenzij het bevoegde gezag dit goed kan motiveren. In het algemeen wordt door het aanbrengen van een zonering tussen bedrijvigheid en woonbebouwing de overlast ten gevolge van de bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden. In de VNG publicatie zijn bedrijven ingedeeld in milieucategorieën en per bedrijf is aangegeven wat de afstand tot een rustige woonwijk dient te zijn. Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. De categorieën met bijbehorende gewenste afstand tot milieugevoelige functies in een rustige woonwijk en buitengebied zijn in tabel 5.1 weergegeven.

De milieucategorieën variëren van heel licht (categorie 1) tot heel zwaar (categorie 6). Uit de tabel blijkt heel duidelijk dat naarmate een bedrijf zwaarder is, er een grotere afstand moet worden aangehouden tot een rustige woonwijk. De categorisering betreft een indicatieve indeling die is onder meer is gebaseerd op de emissies van bedrijven op het gebied van geur, stof, geluid en gevaar.

De genoemde afstanden in de tabel zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype, zoals een rustig buitengebied. Naast het omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied wordt ook het omgevingstype 'gemengd gebied' onderscheiden. Bij een gemengd gebied kunnen de afstanden, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstep worden verlaagd. Dit betekent dat de afstand van de eerstvolgende lagere categorie mag worden aangehouden. Een gemengd gebied is een gebied dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden in principe de afstanden uit de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' aangehouden, tenzij hiervan gemotiveerd kan worden afgeweken.

Milieuzonering in relatie tot het plangebied

Invloed omgeving op plangebied

Het bestemmingsplan voorziet in het planologisch mogelijk maken van de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir van het drinkwaterproductiebedrijf op het perceel Ritzema Bosweg 138. Dit bedrijf is op zich geen milieugevoelige functie. Bedrijven in de omgeving leveren dus geen belemmering op voor de vernieuwing en uitbreiding van het genoemde reservoir van het drinkwaterproductiebedrijf.

Invloed plangebied op omgeving

In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' wordt het type drinkwaterproductiebedrijf waar hier sprake van is, gerekend tot categorie

3.1. Een bedrijf in categorie 3.1 kent een richtafstand van 50 meter. Binnen deze afstand zijn geen milieugevoelige functies gelegen. Aan de richtafstand wordt dus voldaan. Derhalve zijn er geen belemmeringen voor het bestemmingsplan vanuit het aspect milieuzonering.

Als de drinkwaterproductie met chloorgas gebeurt, verlangt de VNG-publicatie een richtafstand van 1000 meter naar de dichtstbijzijnde woning in verband met het aspect gevaar. Een dergelijke afstand wordt niet gehaald. Derhalve is drinkwaterproductie met chloorgas als strijdig gebruik verklaard.

6. JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is gebruik gemaakt van de notitie “Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008” (SVBP2008), bindende afspraken met betrekking tot de opbouw en de presentatie van het bestemmingsplan (digitaal en analoog)” van het Ministerie van VROM en “Op de digitale leest”, standaard aanbevelingen voor de kaart en de planregels van het digitaal uitwisselbare bestemmingsplan, een uitgave van het Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting.

De SVBP2008 is een landelijke standaard en vanaf 1 januari 2010 verplicht geworden. De basis werd gelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), die op 1 juli 2008 in werking is getreden. In de Wro is opgenomen dat voor het maken, beschikbaar stellen en gebruiken van digitale plannen tot 1 juli 2013 de RO standaarden en regels 2008 (SVBP2008) van toepassing zijn. Na 1 juli 2013 moet het SVBP2012 worden toegepast. Dit is de opvolger van het SVBP 2008. In de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 mag het SVBP 2012 facultatief worden toegepast. De standaarden zijn wettelijk verankerd door middel van een Ministeriële regeling als uitvoeringsregeling van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De verplichting om bestemmingsplannen digitaal vast te stellen en beschikbaar te stellen, is op 1 januari 2010 ingegaan. Vanaf dat moment is het digitale bestemmingsplan het maatgevende toetsingskader, bij verschil met de analoge verbeelding. Het voorliggende bestemmingsplan voldoet aan de digitale verplichtingen.

6.2 Analoge verbeelding (plankaart)

Voor de ondergrond van de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van de meest actuele Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN). Straatnamen en huisnummers zijn op de plankaart van de analoge verbeelding weergegeven. Deze kaart heeft een schaal van 1:1000.

In de legenda van de plankaart is de versie van het bestemmingsplan vermeld (voorontwerp/ontwerp/vastgesteld). Verder staat de noordpijl in de legenda aangegeven. De analoge verbeelding (plankaart) is opgesteld volgens het SVBP2008.

Bij het opstellen van de verbeelding is zoveel mogelijk aangesloten bij de verbeelding van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied dat momenteel in voorbereiding is.

6.3 De planregels

De planregels zijn opgesteld volgens het SVBP2008 en voldoen tevens aan de eisen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. Bij de opbouw van de regels is zoveel

mogelijk aangesloten op de regels van het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied dat momenteel in voorbereiding is.

In de planregels is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met 'Inleidende regels' (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de 'Bestemmingsregels', de 'Algemene regels' (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de 'Overgangs- en slotregels'. Daarbij staan de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde.

Ook de regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijken van de bouwregels;
- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijken van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.
- Wijzigingsbevoegdheid

Opgemerkt wordt dat een bestemming niet alle elementen hoeft te bevatten, dit verschilt per bestemming.

6.4 Artikelgewijze toelichting

Artikel 1 en 2 Begrippen en wijze van meten

Voor de begripsomschrijvingen en wijze van meten is aangesloten bij de SVBP2008 en de NIROV-uitgaven: "Op dezelfde (digitale) leest".

Artikel 3 Bestemming Bedrijf - Nutsbedrijf

De bestemming Bedrijf - Nutsbedrijf is toegekend aan het gehele plangebied. Deze gronden mogen worden gebruikt voor een waterwinstation. Binnen deze bestemming is niet alleen het waterwinstation toegestaan, maar ook groenvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen. Tevens zijn bij een waterwinstation behorende voorzieningen toegestaan, zoals parkeervoorzieningen en (ontsluitings)wegen en paden.

Op de verbeelding is binnen de bestemming Bedrijf - Nutsbedrijf een bouwvlak aangegeven. Gebouwen mogen uitsluitend binnen dit bouwvlak worden gebouwd. De vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir dient dus te worden gerealiseerd binnen het aangegeven bouwvlak. Een bedrijfswoning is niet toegestaan. De maximale bouwhoogte van de gebouwen is in de regels vastgelegd.

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen zowel binnen als buiten het bouwvlak worden gebouwd.

Het voorliggende bestemmingplan moet waarborgen dat niet méér mogelijkheden worden geboden dan waarop het oordeel is gebaseerd dat geen Natuurbeschermingswetvergunning (en ook geen passende beoordeling)

is benodigd. Bepalend is dat het potentiële leefgebied van bepaalde diersoorten (de Wespandief en Zwarte specht) niet mag verkleinen. Hiertoe is een aanduiding opgenomen met de verplichting bepaalde gevels aan te aarden en dat het dak voorziet in begroeiing van een voedselarme bosbodem. Indien deze voorwaarde niet zou worden opgenomen, dan is volledige "bovengrondse" bebouwing toegestaan, waarmee het potentiële leefgebied zou afnemen. Dan is op voorhand niet duidelijk dat geen significant negatieve effecten optreden en zou er een passende beoordeling moeten worden opgesteld. Dat is met deze regeling niet aan de orde. Daarmee is deze voorwaarde dus ruimtelijk relevant.

Daarnaast is de landschappelijke inpassing van het perceel en de gebouwen ruimtelijk relevant voor de aanvaardbaarheid van de ontwikkeling. Derhalve is in de bestemmingsomschrijving het behoud en beheer van de landschappelijke inpassing opgenomen.

Drinkwaterproductie met chloorgas is tot strijdig gebruik verklaard. Dit omdat als drinkwaterproductie met chloorgas gebeurt op grond van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' een grotere afstand tot woningen aangehouden moet worden dan nu het geval is.

Artikel 4 Bestemming Leiding - Hoogspanning

Deze bestemming is gegeven aan de beschermingszone van een ondergrondse hoogspanningsleiding die het plangebied overlapt. Deze gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor een ondergrondse hoogspanningsleiding, het beheer en onderhoud van de leiding en de bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met de leiding.

Het is niet toegestaan om op deze gronden te bouwen, uitgezonderd bebouwing ten behoeve van de hoogspanningsleiding. Op deze wijze wordt de leiding beschermd. Om het bouwen ten behoeve van de onderliggende bestemming mogelijk te maken kan hiervan bij omgevingsvergunning worden afgeweken, mits advies is verkregen van de leidingbeheerder.

Tevens geldt op deze gronden een omgevingsvergunningplicht voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, ter bescherming van de hoogspanningsleiding. Een vergunning kan alleen worden verleend als geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid van een adequaat beheer of de veiligheid van de leiding. Hiervoor kunnen eventueel voorwaarden aan de vergunning worden verbonden. Een vergunning kan pas verleend worden indien advies van de leidingbeheerder is verkregen.

Artikelen 5, 6 en 7 Dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie 2, Waarde – Archeologie 3 en Waarde – Archeologie 4

De voor Waarde – Archeologie 2, 3 of 4 aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden. De bestemming Waarde – Archeologie 2 is toegekend aan de gronden waar ingevolge de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingskaart sprake is van een lage archeologische verwachting. De gronden die op basis van deze kaart

een middelmatige of hoge archeologische verwachting hebben, zijn voorzien van de bestemming Waarde – Archeologie 3, respectievelijk Waarde – Archeologie 4.

Bouwwerken ten behoeve van de andere daar voorkomende bestemming(en) zijn alleen via een afwijking met omgevingsvergunning mogelijk, tenzij er sprake is van:

- vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid;
- een bouwwerk of grondbewerkingen t.b.v. bouwwerken met een oppervlakte van maximaal 10.000 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 2, 1.000 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 3 en 250 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 4;
- een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 30 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

Een afwijking met omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de archeologische waarden van het gebied.

Binnen de bestemming Waarde-Archeologie 2, 3 en 4 geldt ook een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden ter bescherming van de archeologische waarden. Een vergunning kan alleen worden verleend als is aangetoond (bijvoorbeeld op basis van een archeologisch onderzoek) dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning bepaalde regels te verbinden. Uitgezonderd van de vergunningplicht zijn onder meer werken en werkzaamheden die een kleinere oppervlakte hebben 10.000 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 2, 1.000 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 3 en 250 m² in de bestemming Waarde – Archeologie 4. Eveneens zijn werkzaamheden die behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden uitgezonderd van de vergunningplicht.

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

In het Besluit ruimtelijke ordening is hiervoor een standaard bepaling opgenomen. Het Bro verplicht om deze bepaling in het bestemmingsplan op te nemen.

De anti-dubbeltelregel beoogt te voorkomen dat door het herhaaldelijk gebruik van dezelfde oppervlakte van gronden als berekeningsgrondslag voor de oppervlaktebepaling van met name gebouwen, er op het betreffende of het aangrenzende perceel een situatie ontstaat die in strijd is met het bestemmingsplan. Door het 'overhevelen' van gronden tussen percelen, via al of niet tijdelijke huurcontracten of eigendomsoverdrachten, zou op een van de percelen of op alle betrokken percelen uiteindelijk een bebouwde oppervlakte kunnen ontstaan, die groter is dan het bestemmingsplan blijkens de regels beoogt toe te staan.

Artikel 9 Algemene bouwregels

In dit bestemmingsplan zijn bouwregels opgenomen waar het merendeel van de bebouwing aan voldoet. Er kunnen echter overschrijdingen voorkomen,

waarvoor in het verleden omgevingsvergunningen voor het bouwen (voorheen bouwvergunningen) zijn verleend. Deze vergunde overschrijdingen zijn hier positief bestemd. Anders dan onder het overgangrecht geldt voor deze positief bestemde overschrijdingen dus niet de beperking dat slechts een gedeeltelijke vervanging mag plaatsvinden. Sloop en vervangende nieuwbouw is gewoon toegestaan.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

Hier zijn de gebiedsaanduidingen opgenomen die over meer dan één bestemming vallen. Dat betreft in dit geval de aanduiding geluidzone - industrie, van het gezoneerde bedrijventerrein in de buurgemeente Renkum. In de regels is vastgelegd dat ter plaatse van de aanduiding geluidzone - industrie geen geluidsgevoelige bestemmingen mogen worden gebouwd en in gebruik genomen.

Artikel 11 Overgangsrecht

Deze overgangsregels zijn overgenomen uit het Besluit ruimtelijke ordening. De grootste verandering ten opzichte van de tot voor kort gebruikelijke overgangsregels is dat de peildatum voor bouwen en gebruik, gelijk is getrokken. Ook voor het bouwen is nu de datum van inwerkingtreding van het bestemmingsplan beslissend. Dat was voorheen de datum van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. De wetgever heeft met die gelijkschakeling beoogd eenduidigheid te scheppen.

Indien bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen teniet gaan ten gevolge van een calamiteit, dan bestaat de mogelijkheid om terug te bouwen. Onder een calamiteit wordt hier verstaan: een verwoesting door een onvermijdelijk, eenmalig, buiten schuld van de indiener van de bouwaanvraag veroorzaakt onheil.

Artikel 12 Slotregel

Hier is bepaald hoe de regels van dit bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

7. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Tegelijkertijd met de vaststelling van een bestemmingsplan moeten exploitatieplannen (ex. art. 6.12 Wro) worden vastgesteld. Op basis van het exploitatieplan kunnen (plan)kosten worden verhaald.

Een exploitatieplan hoeft niet opgesteld te worden als het kostenverhaal 'anderszins verzekerd' is, door middel van bijvoorbeeld anterieure overeenkomsten of als de gemeente eigenaar is van de gronden.

Eveneens hoeft geen exploitatieplan te worden opgesteld als:

- Er geen sprake is van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 van de Wro;
- Het totaal der exploitatiebijdragen dat met toepassing van artikel 6.19 van de Wro kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,-;
- Er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro;
- De verhaalbare kosten, bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro, uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir van het drinkwaterproductiebedrijf in het plangebied mogelijk. Dit betreft geen bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 van de Wro. Derhalve is het vaststellen van een exploitatieplan niet nodig.

De vernieuwing en uitbreiding van het reinwaterreservoir is een initiatief van drinkwaterbedrijf Vitens. De financiering van alle kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het bestemmingsplan komen voor rekening van Vitens. Hierdoor zijn er geen kosten voor de gemeente aan de ontwikkeling verbonden.

Geconcludeerd kan worden dat het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is en het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is.

8. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

8.1 Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan is niet voor inspraak ter inzage gelegd.

8.2 Vooroverleg ex art. 3.1.1 Bro

In het kader van artikel 3.1.1 Bro is overleg gevoerd over het voorontwerp bestemmingsplan met de gebruikelijke overlegpartners in het kader van de ruimtelijke ordening. In totaal hebben 3 overlegpartners gereageerd: de provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en de Brandweer. Onderstaand zijn de reacties samengevat en voorzien van een gemeentelijk antwoord.

1. Provincie Gelderland

Het plangebied is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur; gezien het openbare belang en de beperkte ingreep is het beleid goed verwerkt in het plan.

Reactie gemeente

De opmerking wordt ter kennisgeving aangenomen.

Het plangebied is tevens gelegen in het grondwaterbeschermingsgebied; ook hiervan is het beleid goed verwerkt in het plan.

Reactie gemeente

De opmerking wordt ter kennisgeving aangenomen.

Het plangebied is tevens gelegen in Natura 2000-gebied. Hierover heeft de provincie geoordeeld dat geen vergunning en daarmee geen passende beoordeling benodigd is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, op basis van een oplegnotitie waarin is verwoord op welke wijze de uitbreiding gerealiseerd zal worden. Relevant hierbij is dat de gebouwen grotendeels zullen worden aangeaard en het dak grotendeels zal begroeien op een voedselarme bosbodem, waardoor het (potentiële) leefgebied van de Zwarte specht en Wespendief niet zal afnemen.

Reactie gemeente

Naar aanleiding van dit oordeel van de provincie zijn waarborgen in de planregels opgenomen om ervoor te zorgen dat de verplichting bestaat om bepaalde gevels aan te aarden en dat op het dak grotendeels wordt voorzien in begroeiing van een voedselarme bosbodem.

2. Waterschap Vallei en Veluwe

Het waterschap heeft aangegeven dat zij geen bezwaar heeft tegen deze herziening.

Reactie gemeente

De opmerking wordt ter kennisgeving aangenomen.

3. Brandweer

De brandweer heeft positief geadviseerd ten aanzien van het aspect externe veiligheid.

Reactie gemeente

De opmerking wordt ter kennisgeving aangenomen.

8.3 Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 9 mei tot en met 19 juni 2013 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode kon eenieder zienswijzen indienen tegen het plan. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Daarnaast is op 15 mei 2013 een informatiemiddag gehouden over het plan in het Stadhuis. Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.